CUMARTESİ
20 ŞUBAT 1932
7 nci sene, No. 2165
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri
Siirt Meb'usu MAHMUT
Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM İZZET

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ KÜTÜPHANESİ T.C. 1933

Her tarafta Halkevleri dün açıldı..

Dünkü heyecanlı merasimden aldırdığımız bir resim

Dün açılan Halkevleri ile memleket harsine de geniş ufuklar açıldı

Dünkü küşat merasiminde Başvekilimiz de hazır bulunmuşlar, bizzat gençliğin emsalsiz heyecan ve tezahürlerine şahit olmuşlardır

Başvekilimiz de bir nutuk söyledi

Dün şehrimiz halkevinin resmi küşadı binlerce münevver gencin huzuru ve çok samimî merasimle icra edilmiştir. Halkevlerine pek büyük ehemmiyet atfeden gençler, merasimden daha bir kaç saat evvel gelerek, salonda toplanmışlar, ideallerinin menbai olacak evlerinin açılma saatini sabırsızlıkla beklemeğe başlamışlardı. Salon dakikalar geçtikçe daha ziyade kesafet peyda etmiye başlamış, dolmuş, yavaş yavaş koridorlara kadar taşmış, alt katlara akmış ve nihayet sokakta hiç olmazsa salonun açılma merasimini uzaktan işitmek istiyen gençlerle dolmuştur.

Peyderpey gelen zevat meyanında Muş meb'usu Hasan Reşit Bey, şehir meclisi azasından Nakiye Hanım, Salah Cimcoz, Cevdet Kerim, belediye reis muavini Hâmit, Nuri, kaymakam Sedat B.ler, kadınlar birliği reisi Lâtife Bekir Hanım, konservatuvar müdürü Ziya, İsmail Müştak, İş Bankası umumî müdürü Celâl, İstanbul şubesi müdürü Muammer, Kara Mustafa zade Ahmet, vali muavini Fazlı, Hüseyin Cahit Manyasî zade Feridun Beylerle, Şükrü Naili Paşa, sair bir çok maruf doktorlar, şairler, edipler Darülfünun müderris ve talebeleri, ressamlar göze çarpıyordu.

Halkevinin kapısı önünde

Merasim başlarken

Tam saat üçü beş geçiyordu. Şehir bandosunun genç istidatları, konservatuvarın kıymetli talebeleri koro halinde istiklâl marşına başladıklar. Değil salonu, bütün binayi dolduran binlerce halk ayağa kalktı ve marş derin bir hürmetle dinlenildi.

(Devamı 5 inci sahifede)

Çin harbinin İktısadî sebepleri

Eskiden harpler hisle açılırdı. Yeni harpler iktısattan doğuyor. Çin harbinin de iktısadî sebepleri var.

Birinci sebep, Japon nüfusunun ittisâdır. Kilometre murabbaı üzerine 169 nüfus düşen Japonya (Türkiye 18) Cavadan ve Belçikadan sonra dünyanın en kesif memleketidir. Vatanımızın yarısı kadar yere sıkışan bu nüfus o kadar taşıyor ki, senede 50 bin muhacir ihraç etmek lâzım geliyor. Japonya, bu muhaceretin önüne geçmek ister.

İkinci sebep, Japon sanayiinin ittisâdır. Japon sanayii mal satacak mahreç arıyor. Bulamıyor. Dune kadar Japon malı alan Amerika, Hindistan, Avrupa şimdi Japon malı almıyorlar. Bunlara zorla satmak ta kabil değildir. Fakat Çin öyle değil. Bütün Japon ihracatının yüzde 25 şini alan Çin, Japon malından elini çekmiş olmasına rağmen zora gelebilir. Japonya, bu kudreti kendinde görüyor.

İşte harp bu iki sebepten doğmuştur. Artan nüfusa iskân mahalli hazırlamak ve bu nüfusa çalışma imkânını vermek... Japonya, bunları Çinin sırtından tahakkuk ettirmeğe karar vermiştir. Japon sanayiinin yekûnu hayreti mucip olmamalıdır. Bunda iktısat tazyikinden başka bir şey yoktur. Kıymeti düşen ziraat maddeleri, çoğalan Japon nüfusuna hayat mesnedi olamaz. Japonya, adalarda 65, karada ve Formozda 25 olmak üzere 90 milyon nüfuslu bir millettir. Bu nüfusun yarısı zürradır. Fransa ile mukayese edilirse müşabih iktısadî nesicde bulunan Japonya için, gıda maddalerini kendisi çıkarmak, bunları ithal etmemek, fakat kuvvetli bir sanayi ihracatı ile iştira kabiliyetini yükseltmekten başka çare yoktur. Bu surettedir ki, Japon sanayii ihracatçı olarak tekemmül ediyor. Öyle ki, bugün tekmil Japon sanayiinin yüzde 60 şı ihracat için çalışıyor.

Japon sanayiinin en tabiî mahreci Çindir. Uzak memleketlerin meçhul ihtiyaçlarına göre sanayi yapmaktansa, yakın ve malûm olan Çin ihtiyaçlarına göre sanayi yapmak Japonya için elbette daha kolaydır. Bahusus ki, Çin'de rakip bir sanayi yoktur. Çin zevkleri, Çin hayatının muhtaç olduğu mamûl eşyanın nevileri ve şekilleri Japonlarca çok güzel bilinmektedir.

Bilhassa şu sıralarda Japonya için Çine ihracat meselesi ehemmiyet kesbediyor. Zira İsterling altından ayrıldıktan sonra İngiliz ihracatı tekrar artmağa başladı. İngiliz malı, eski mahreçlere yeniden hulûl etmeğe çalışıyor. Bu mahreçlerden biri de Çindir. Eğer Çin mahreci şu sırada elden kaçarsa, onun bir daha fethi güçtür.

Bir bu altın meselesi, bir de Çindeki dahilî tagayyürden dolayı Çinliler Japon malı almıyorlar. Çinliler boykot yapıyorlar, 1930 da elde ettikleri gümrük istiklâlini kullanarak Japon malına yüksek gümrük tarifesi koyuyorlar.

Japonların Şanghay'da tesis ettikleri fabrikaların da mukadderatı tehlikededir. Japonların Çine vazettikleri sermaye son tahminlere göre, paramızla 1,5 milyar Türk lirası kadardır. Bütün Çindeki ecnebi ticarethanelerin yüzde 60 şı Japon ve bütün Çindeki ecnebi nüfusun yüzde 70 şi yine Japon olduğuna göre, Japonların Çindeki iktısadî menfaatlerinin tehlikeye girmesi, Japonya için soğuk kanlılıkla müşahede edilecek bir hâdise olamazdı.

Japon sanayii, artan nüfusu çalıştırmak için tevessü etmek mecburiyetindedir diyoruz. Fakat bu sanayiin mebzul ham maddeye ihtiyacı vardır. Halbuki Japonyada orman, demir, kömür, mahduttur. Buna mukabil, bu maddeleri Mançuri temin edebilmektedir. Malûmdur ki, Mançuri, maden ve ormanda dünyanın en zengin memleketlerindendir. Dahilî istihlâkten ziyade ihracat için sanayi yapan Japonya için, uzaklardan, meselâ Amerika ve Avrupadan ham madde getirecek yerde bunları yakından tedarik etmek hayati bir meseledir.

Japonya, bir taraftan Mançuri'de ham madde ve iskân mıntakası diğer taraftan Şanghay'da rağlam bir mahreç aramak içindir ki, Çin ile harbe girişmiştir. Mançuri, Japon nüfusuna iskân imkânı ve Japon sanayiine ham madde verecektir. Şanghay, o sanayiin mamûllerini satmak için itimat edilir, el altında bulunur bir mahreç olacaktır.

Dünya buhranı şiddet kesbettikçe ve Japonya'nın Amerika, Hindistan ve Avrupa ile olan ihracat müşireleri seneden seneye düştükçe, Japon nüfusunu ancak Çin iktısadile doyurmak kabil olabileceğini Japonlar anlamışlardır.

Onun için Çin kapısını zorluyorlar.

O kapıyı açmak, Japon bakışına göre, hayati zarurettir. Açamamak sefalet ve ölümdür.

Müderris
Nizamettin ALİ

Karlardan bir han kısmen çöktü

Altındaki dükkânlarda bulunanlar kendilerini güç kurtardılar

Trakyada 2,5 metre

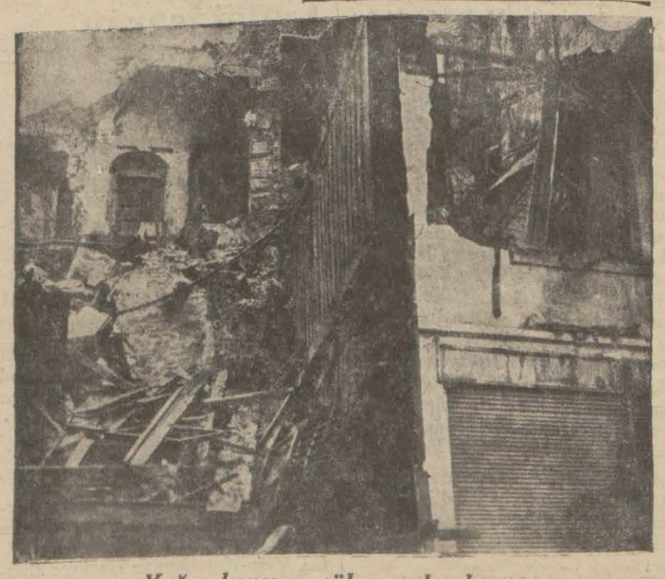

Yağcı hanının çöken arka kısmı

Evvelki gece Tavukpazarında kar yüzünden bir inhidam olmuş, Yağcı hanının arka tarafına isabet eden bir kısmı yıkılmıştır.

Yıkılan kısmın altında 5. 7, 9, 11 numaları dükkânlar bulunuyordu. 5 ve 7 numaralı dükkânlarda oturan Terzi Hristo, kızı Fotika, Yorgi ve İlya kendilerini pencereden atmak sure

(Devamı 2 inci sahifede)

Adliyede Islahat

Vekâlet bir çok lâyihalar hazırlayor

ANKARA, (Milliyet) 19 — Adliyemizin ıslahatı esasları üzerinde çalışılmaktadır. Adliye vekâletince bir çok kanun lâyihaları hazırlanmıştır. Bu lâyihaların bir kısmı bu seneki meclisin içtimaına yetiştirilecek, bir kısmı da gelecek devrede meclise arzedilecektir. Bu sene kanuniyet kespedecek bir maddeye göre hukuk mektebinden çıkan efendiler, doğrudan doğruya hâkim tayin edilmiyecek, muayyen bir müddet staj yaptıktan sonra hâkimlik edebilecektir.

Genç hâkimlerimizin hayatta ve meslekte daha tecrübeli olmasındaki lüzum ve faide buna sebep gösterilmektedir.

Irlanda Intihabatı

Cumhuriyetçiler kazanıyorlar mı?

DUBLIN, 19. A. A. — Irlanda teşrii intihabatına iştirak eden siyasî fırkaların hali hazırdaki vaziyetleri şunlardır :

Hükûmet fırkası 25 âza, cümhuriyetçiler 33 âza, müstakiller 6 âza, mesaî fırkası 4 âza.

Gazi Hz.

Reisicümhur Hz. dün Dolmabahçe sarayındaki mesai bürolarında meşgul olmuşlar, dışarıya çıkmamışlardır.

Baş vekil Gitti

Başvekil İsmet Paşa Hz. dün akşamki trenle Ankaraya avdet eylemişlerdir. Başvekilimiz, dün Halkevinin küşat resminde bulunduktan sonra, saraya avdet etmişler ve Gazi Hz. ne veda ederek Sakarya motörü ile Dolmabahçeden Haydarpaşaya geçmişlerdir.

İsmet Paşa Hz. Haydarpaşa istasyonunda Reisicümhur Hz. namına yaver Celâl B. le Sıhhiye vekili Refik B. Vilâyet ve diğer mahallî erkânı mülkiye ve askeriye tarafından teşyi edilmişlerdir. Pş. Hz. teşyilerinde bulunan zevatın ayrı ayrı ellerini sıkarak (Allaha ısmarladık) demişler ve trene binerek hareket etmişlerdir.

Nurettin Pş. Defnedildi

Müşarünileyhin cenazesi askerî merasimle kaldırıldı

Dünkü nüshamızda irtihalini haber verdiğimiz mütekait ferik Nurettin Paşanın cenazesi dün merasimle kaldırılmış ve Karaca Ahmette ihzar edilen hususî medfenine defnedilmiştir.

Nurettin Paşanın cenazesi tam saat 10 da Kuşdilindeki evinden kaldırılmış, Kadıköy rıhtım caddesinden geçirilerek Haydarpaşaya, oradan Selimiye tarikile Üsküdara götürülmüş, cenaze namazı İskele camisinde kılınmıştır.

Cenaze askerî merasimle kaldırılmıştır. Fırka muzikası ile silâhlı silâhsız asker müfrezeleri bir çok zabit ve merhumun eski silâh arkadaşlarından müteşekkil kesif bir kalabalık cenazede hazır bulunmuştur. Üçüncü kolordu kumandanı Şükrü Naili Paşa, Fırka kumandanı Zühtü Paşa, sabık ordu müfettişlerinden mütekait Kâzım Karabekir Paşa, merkez kumandanı Fehmi Beyler de cenaze merasiminde hazır bulunmuşlardır. Cenazeye ayrıca merhumu sevenlerden ve vaktile maiyetinde bulunanlardan da bir kaç zevat iştirak etmiştir. İskele camisinde cenaze namazının edasından sonra, tabut yine hürmetle musalladan kaldırılmış, ve ayni merasimle Karaca Ahmede nakledilmiştir. Orada dinî merasim ve ihtifâl yapılmış, merhum Allahın rahmet ve mağfiretine tevdi edilmiştir.

Merhum Nurettin Paşanın eski bir resmi

İranla ticaretimizi nasıl arttırabiliriz?

İrandan avdet eden İş bankası müdürü Celâl B. tedkik seyahati hakkındaki intıbalarını anlatıyor

Celâl Beyin Beyanatı

Celâl Bey

Bir muharririmiz, Hariciye vekili Tevfik Rüştü Beyle birlikte İrana kadar bir tetkik seyahati yaparak, ahiren avdet eden İş Bankası umum müdürü Celâl Beyle görüşmüştür. Ce-

(Devamı 5 inci sahifede)

Yeni şubeler Açılacak

ANKARA, (Milliyet) 19 — İş Bankası umumî müdürü Celâl ve idare meclisi reisi Mahmut Beyler yarınki trenle Ankaraya geleceklerdir. Bankanın ilk meclisi idare içtimaında heyeti umumiyenin ne vakit toplanacağı kararlaştırılacaktır. Galip bir ihtimale göre, bankanın alelâde hey'eti umumiye itçimaı martın sonlarına doğru vukubulacaktır. Mevsukan aldığımız malûmata nazaran, buhranın devamına rağmen bankanın 931 senesindeki blânçosu; geçen seneki blânçoya nisbetle daha iyi bir netice arzetmektedir. Zannedildiğine göre hissedarlara verilecek temettüün mikdarı geçen sene verilen mik dardan az olacak değildir. Hatırlardadır ki, İş Bankası geçen sene hissedarlarına yüzde on nisbetinde bir temettü tevzi etmişti. Bu kadar müşkül bir sene içinde bu millî müessesemizin böyle bir netice alması hem takdire, hem memnuniyete şayandır.

(Devamı 5 inci sahifede)

Shanghai'da büyük bir taarruz başladı

Sabık Çin imperatoru Mançuri devlet reisliğine intihap edildi

Âmerikada endişe artıyor

ŞANGHAY, 19 . A. A. -- Japon Ceneralı Uyeda öğleden sonra şu beyanatta bulunmuştur. :

" On dokuzuncu Çin ordusunu ilk hatları geri çekilmediği takdirde Japon kuvvetleri yarın sabah saat 7 de taarruza geçeceklerdir.

" Bu taarruz haberi hakkında Nevyork'tan alınan malûmata göre Amerikan askerî mahafili Japonların büyük mikyasta hareketlere girişmek için Şanghayda kâfi mikdarda kuvvete malik olmalarını şüpheli addetmektedir."

Japon ultimatomu reddediliyor

NANKİN, 19. A. A. — Harici işler Komisyonunun Japon ültimatomunu red hususunda verdiği karar Nankin hükûmeti Hariciye Nezaretine bildirilmiştir. Hariciye Nezareti cevap hazırlamakla meşgul bulunmaktadır. Bu cevap bu akşam Japonlara tebliğ edilecektir.

Çinliler cemiyeti akvamın toplanmasını istediler

CENEVRE, 19. A. A. — M. Yen Japon ültimatomu dolayisiyleCemiyeti akvam meclisinin bugün öğleden sonra müstacelen içtimaa davetini istemiştir.

Öğle üzeri toplanacak olan On İkiler Komitesi murahhas heyetinin bu teşebüsüne ne yolda bir cevap verileceğini kararlaştıracaktır.

Amerika ne düşünüyor

VASHINGTON, 19. A. A.— Hükûmet bütün dikkatini Şanghaydaki beynelmilel imtiyazlı mintakanın himayesi işine hasretmiştir. Hükûmet artık hiç bir faydası olmıyan siyasî teşebbüslerde bulunmağı hatırından geçirmemektedir.

Japon ultimatomunda tesbit edilen müddet ve Mançuride mustakil bir hükûmet teşekkül etmesinin Japon intihabatiyle ayni zamana tesadüf etmesi Amerikan mahafilinin fikrince Japon müntahiplerini hükûmeti ve orduyu tutmağa sevk için sarfedilmiş bir gayret mahiyetindedir.

Mançuride bir Japon neferi

Yeni Mançuri hükûmeti reisi

TOKYO, 19. A. A.— Asahi gazetesinin Moukden'den aldığı bir habere göre yeni Mançuri hükûmeti

(Devamı 2 inci sahifede)

Zeytindağı

—18—

Çadır

- Fantezi -

Artık Gazzede, Filistin cephesinde harp ediyoruz. Çöl, İngilizlerin elindedir. Kuyular, kanallar, portatif yollar, (Bi'rüssebi), (Hafir), kum üstündeki bahçeler, hepsi, Kimbilir kaç külçe altın ve gümüş bir serap gibi söndü.

Askerimiz o kadar az ki yan yana siperlerde oturan iki fırkanın arasında, urban, gelen geçeni soyuyor. İki tarafında öldürecek adam bulamayan İngiliz tangı bir demir iskelet olmuş, Filistin güneşi altında yatıyor.

Cphemiz susuz, kuru ekmek kırıntılarını güç yetiştiriyoruz. Arkasını çöle veren İngiliz ordusu ise, siperinde musluktan Nil suyu içiyor.

İyi asker olmayan Cemal Paşa, mükemmel levazımcılık yapıyor. Bir gün, Gazze'nin şiddetli harp günlerinden birinde odasında da duramıyarak dışkapının dibindeki telgrafhaneye gitti. Ordu kumandanı, telgrafla, tâ Adana taraflarından gelen bir benzin vagonunu takip etmektedir. Ne yedi, ne içti, bir menzil mülâzımının bütün gayreti ile çalıştı; ateş gibi kızgındı.

Nihayet, akşam üstü benzin vagonunun Şamdan ilerlediğini görerek, memnun, telgraf odasından çıktı ve bize dönerek:

— Büyük Kumandanların harp zamanı soğuk kanlı olmasını tavsiye ederler; fakat elde değil! diyordu.

O sırada Enver Paşa ve maiyeti gelmişlerdi. Hep birlikte cepheye doğru gittik. Geniş çöl ufukları arasında çadırlarımızı kurduk.

Akşama doğru bilmem ne geçti? Fakat hiç kimse ne başkumandanın, ne de ordu kumandanının çadırına yaklaşamıyor.

Bizden uzakta, iki çadır, dargın ve somurtmuş duruyor.

Ara sıra bir rüzgâr ikisinden birini kıpırdattığı zaman, bir haber gelecek, bir vak'a olacakmış diye bekliyoruz.

Enverin çadırı ile telgraf çadırı arasında sık sık bir zabit gidip geliyor.

Çöl gecesi, mehtap gibi ışık veren yıldızları aydınlık, iki çadırın dargın profili üzerine çöküyor.

Bir aralık, zabitin bilmem kaçıncı gidişinden sonra Başkumandanın çadırında bir kımıldayış oldu; çadır bezi dalgalandı, söndü, kabardı ve bu hareket, bir rüzgâr denize dalga sirayet ettirir gibi, Cemal Paşanın çadırına geçti.

Hepimizin içimiz açılmıştı. Çadır profilleri uzamış, genişlemiş, yayılmış ve gevşemiş gibi idi.

İki kumandan, karşılıklı çadırlarından çıktılar; müsavi adımlarla biribirlerine bakıştılar. Enver Paşa elinde tuttuğu bir kutuyu açtı ve içinden bütün çöl gecesine akseden bir pırıltı çıktı.

Cemal Paşanın göğsüne murassa bir nişan takılıyordu.

Dördüncü Ordu Kumandanı, bu nişanın Başkumandana verildiğini duymuş ve kendisinin unutulmuş olmasına kızmıştı. Başkumandan telgrafla saraydan bu müsaadeyi aldığından, şimdi kendi mücevherini arkadaşı bahriye nazırının göğsüne takıyordu.

Bütün çadırlarda bir orkestra gibi, ahenkli sevinç dalgaları uyandı.

Barışmışlardı.

Gazzeden, derin derin, top sesi geliyor. İngiliz gülleri, Osmanlı saltanatının imparatorluk tacını döğmektedir.

Bu bir damla elmasın hikâyesi!

Bir müddet sonra Enver Paşa birinci ferik olmuştu. Bu da Dördüncü Ordu Kumandanı için ağır bir darbe idi.

Birut valisi ile Cemal Paşa arasında ne geçti, bilmiyorum. Fakat ertesi günden itibaren kumanadana her taraftan birinci ferikliğini tebrik telgrafları yağmağa başladı.

İstanbula yazdı: " — Ne diyeyim? Olmadım desem, küçük düşerim; cevap versem olmadım ki yazayım!,, diyordu.

İki gün sonra Enver Paşa Cemal Paşanın birinci ferikliğini tebrik ediyordu.

Bu da iki santim sırmanın hikâyesi!

Falih RIFKI

M. Painleve Dahiliye nazırlığını alıyor

İntihabat arifesinde bu nazaret mühim müzakereleri icap ettirdi

PARIS, 19. A. A. — M. Painleve, Elysee sarayına azimetinden evvel M. Laval ile kendi siyasetine icap eden veçheyi verebilmek itibarile kati telakki ettiği bir mülâkatta bulunacaktır.

Bu mülâkat M. Lavalin yeni kabine ile olabilecek muhtemel iştiraki mesaisi etrafında cereyan edecek ve dahiliye nezaretinin tevcihi meselesine ait olacaktır.

Her iki meclisin ekseriyet kısmına mensup âzaları M. Painlevenin kabinesile irtibata hazır bulunmakta fakat başvekâletin ekalliyete mensuplarından birisine tevcihine mükabil dahiliye nezaretinin M. Lavale teklif edilmiş bulunması hasebile kendilerine verilmesini talep etmektedirler.

Eğer M. Painleve, M. Laval'in dahiliye nezaretine avdeti hakkında radikallerin muvafakat ve ricalarını istihsal edecek olursa buhranın halli kolaylaşmış bulunacak, başvekil ayni zamanda harbiye neazretini ve M. Tardieu de Cenevredeki Fransız murahhas heyetinin riyaseti vazifesinde devam etmek üzre haricive nezaretini deruhte etmiş olacaklardır.

Dahiliye nazırlığı

PARIS, 19. A. A. — M. Painlevenin deruhte ettiği en mühim vazife intihabatın icrası arifesinde ehemiyeti aşikâr olan dahiliye nezaretinin uhdesine tevdi edileceği şahsiyetin intihap ve tayininde temerküz etmektedir.

Bu nezareti, uzun zeman uhdelerinde bulundurmuş olan radikallar şimdi kendi içlerinden birisine verilmiyeceğini görerek buna katlanmakta iselerde hiç olmazsa M. Painleve başvekâletle beraber bu nezaretide almasını istemekte ve maamafih mümaileyhin M. Lavalin bu nezarete tayin edilmesine hiçbir itiraz serdetmiyeceğine de kani bulunmaktadırlar.

Harbiye nezaretine gelince, Fransanın haricî siyasetinin herhangi bir vaziyet muvacehesinde değişmiyeceği ve Fransız murahhas heyeti reisinin Cenevredeki müdahalesinin umumî surette tasvip edilmiş olması itibarile M. Tardieunün bu nezarette ipkası müttefikan arzu edilmektedir.

Diğer taraftan M. Tardieunün münhasıran şahsı aleyhinde bulunulması şartile her hüsnüniyet sahibi insanla teşriki mesaiye hazır olduğunu fakat radikallerin Marin grupu ismile yadedilen cümhuriyetçi ittihadını bertaraf etmek için bundan evvelki iki kabinenin teşekkülü sıralarında yapılmak istenilen uzlaşmaları akim bırakan usulü tecdit ettikleri takdirde M. Painlevenin teşebbüslerini neticesiz bırakacak vahim ihtilâlat tevellüt edeceğini beyan etmiş bulunduğuna nazarı dikkat celbolunmaktadır.

M. Painleve, öğleden sonra akşama doğru veya geçeleyin teşebbüslerinin neticesi hakkında M. Doumer'i haberdar edeceğini beyan eylemiştir.

M. Painleve — M. Laval Tardieu ve M. Reynaud arasında

PARIS, 19. A. A. — M. Painleve saat 1,45 te dahiliye nezaretini kendisinin deruhte edeceğini M. Laval'e tebliğ eylemiş olduğundan bu karar üzerine M. Laval, Tardieu ve Reynaud serbestii hareketlerini tekrar iktisap eylemişlerdir. Çünkü ekseriyet fırkası intihabat arifesinde dahiliye nezaretinin kendi âzalarından birinin uhdesinde bulunmasını istemektedir.

Saat 3 te M. Painleve müzakereleri ni tevkif ettiğini ve saat 10 da tekrar başlıyacağını bildirmiştir.

Radikal sosyalistlerin bir protestosu

PARIS, 19. A. A. — Fransız radikal sosyalist fırkasının meb'usan meclisi grupu, demokrat cümhuriyetçi ittihadının Painleve aleyhinde hakareâtimiz telâkki ettiği müzakere ruznamesini protesto eden bir tebliğ neşreylemiştir.

SON DAKİKA

İrak hükûmetile aktettiğimiz ikamet mukavelesi

Metinleri neşrediyoruz

ANKARA, 19. A. A. — 9 Kânunsani 1932 tarihinde Ankarada İrak hükûmeti ile akit ve imzalanan ve berayi tasdik Büyük Millet Meclisine sevkedilmiş bulunan ikamet mukavelenamesi berveçhiatidir:

Bir taraftan Türkiye Cümhuriyeti Reisi Hazretleriyle, diğer taraftan Haşmetlu İrak Kralı Hazretleri, İki memleket arasında teyemmünen mevcut dostluk rabıtalarını takviye ve yüksek akitlerden her birinin tebaasının ve şirketlerinin diğer taraf ülkesinde ikamet ve icrayi ticaret edebilmeleri şartlarını tesbit etmek ve kezalik kazayı umura ve mahalli tekalife müteallik mesaili tanzim eylemek arzusiyle aynen mütehassis olarak bir ikamet mukavelesi akdine karar vermişler ve murahhasları olmak üzre Türkiye Cümhuriyeti Reisi Hazretleri. Iktisat Vekili ve Burdur Meb'usu Mustafa Şeref Beyefendiyi İrak Kralı Hazretleri İrak Hükûmeti vüzera Meclisi Reisi ve Rafidin yüksek nışanının ikincisınıfının hamili Ferik Nuri Essait Paşa Hazretlerini tayin buyurmuşlardır.

Müşarinileyhima usulüne tevfik ve muteber görülen selâhiyetnamelerini yekdiğerine tebliğ ettikten sonra atideki ahkâmı kararlaştırmışlardır.

Madde 1 — Her iki memleket tebaasına ve şirketlerine diğer memleket arazisinde tatbik edilecek ikamet meksüaram şartlarına ve kezalik mali tekalif ve kazaî selâhiyet dahil olduğu halde bilumum adli mesaile müteallik hususlarda Türkiye İrak'a ve İrak Türkiyeye en ziyade mazharı müsaade üçüncü memlekete bahşedilmiş veya edilecek muameleyi aynen bahşedecektir.

İşbu muahedenin hükümlerinden hiç biri iki memleketten her birinin ecnebilerin muhaceretine müteallik kavanin ve nizamatı mevcudesi yahut iki memleketten her birinin bu mahiyette kavanin ve nizamnameler neşretmek hakkı üzerinde her hangi bir tesiri haiz olduğu suretinde tefsir olunmıyacaktır.

İrak'ın mücabir taraf devletlerine pasaort ve vize hususunda bahşettiği veya edeceği hususî müsaadelere gelince Türkiye bunlardan en ziyade mazharı müsaade millet esasına istinaden istifadeyi ancak mütekabiliyet şartile talebedecektir. Emvali Gayri Menkuleye tasarruf hakkı hususunda yüksek akit taraflar tabasıdiğer taraf ülkesinde iki memleketin meri kanunları ahkâmı dahilinde en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesinden müstefit olacaklardır. Bu hükmün tatbiki tam mütekabiliyet şartına muallâktır.

Madde 2 — Türkçe arapça ve fransızça lisanlarında tanzim edilen işbu mukavele tastik edilecek ve tasdiknameler en yakın bir zamanda Bağdatta teati edilecektir. Mukavele tastiknamelerin teatisinden 15 gün sonra meriyete girecek ve bir sene vacibülittıba olup yüksek akit taraflarından biri canibinden fesedilmezse zımnı bir surette meriyette kalacaktır.

Fesih takdirinde mukavele hükümden iskat için yüksek akitlerden birinin bu baptaki arzusunu diğer tarafa tebliğ ettiği tarihten itibaren daha üç ay meriyette kalacaktır. Yukardaki ahkâmı tasdik etmek üzre murahhaslar işbu mukavelenemayi imza etmişler ve mühürlemişlerdir. Ankarada 1932 senesi Kânunusanisinin Dokuzuncu günü tanzim edilmiştir.

Aktedilen ticaret Muahedesi metni

ANKARA, 19. A. A. — 10 Kânunusani 1932 tarihinde Ankarada İrak hükûmeti ile akt ve imza olunan ve berayı tasdik Büyük Millet Meclisine sevkedilmiş bulunan ticaret mukavelenamesi berveçhiatidir:

Bir taraftan Türkiye Cümhuriyeti Reisi Hazretleri ve diğer taraftan Haşmetlu İrak Kralı Hazretleri ticaret münasebetlerini muhafaza ve inkişaf ettirmek, ülkelerinde iki tarafın ticarete bahşeyledikleri muameleyi tayin etmek arzusiyle mütehassis olarak bir ticaret muahedesi akdine karar vermişler ve bu bapta mütekabil murahhasları olmak üzre Türkiye Cümhuriyeti Reisi Hazretleri İktisat Vekili ve Burdur Meb'usu Mustafa Şeref Beyefendiyi Haşmetlu İrak Kralı Hazretleri İrak Meclisi Vüzera Reisi ve Rafidin nışanının ikinci sınıfını hâmil Ferik Nuri Essait Paşa Hazretlerini tayin etmişlerdir.

Müşarünileyhler usulüne muvafık ve muteber görünen salâhiyetlerini yekdiğerine tebliğ ettikten sonra atideki hükümleri kararlaştırmışlardır:

Madde 1 — Munzam resimler ve tezyit emsali dahil olmak üzre ithal ve ihraç resimlerine ve ticarete ve gümrüğe ait diğer resim ve mükelle fiyetlere müteallik hususlar ile transit antrepoya konma ve gümrük muameleleri nümunelerine yapılacak muamelelerde Türkiye İrak'a ve İrak Türkiyeye en ziyade müsaade millet muamelesi bahşedecektir. Binaberin İrak'ın her hangi tabiî veya sınaî müstahsalâtının Türkiyeye ithal veya orada sürümünden her hangi diğer ecnebi memleketin tabiî veya sinaî müstahsalâtından her hangi diğer ecnebî memleketin tabiî veya sinaî müstahsalâtından cibayet edilen veya edilecek olanlardan daha yüksek veya başka rüsum istifa edilmiyecektir. Aynile Türkiyenin her hangi bir tabiî ve sınaî müstahsalâtının İraka ithal veya orada sürümünden her hangi diğer ecnebi memleketin tabiî veya sinaî müstahsalâtından cibayet edilen veya edilecek olanlardan daha yüksek ve başka rüsum istifa edilmiyecektir. Kezalik diğer tarafa gönderilecek her hangi bir maddenin ihracı üzerinden Türkiye veya İrakta mümasil mevaddın her hangi diğer memlekete ihracı üzerinden istifa olunanlardan daha yüksek veya başka rüsum cibayet edilmiyecektir. Bilcümle sair ecnebi memleketlerin tabiî veya sinaî müstahsalâtı her hangi bir maddeye yüksek akit tarafından birinin bahşedebileği bilcümle menafi ne olursa olsun diğer yüksek akit tarafın tabiî veya mamul müstahsalâtı ayni maddeye ayni zamanda bu baptı talep vaki olmaksızın tatbik olunacaktır. Bu maddenin ahkâmı A Türkiyenin ve İrakın 1932 senesinde eski Osmanlı imparatorluğundan ayrılmış olan memleketlerden gelen müstahsaller gümrük tarifesi hususunda bahşettikleri veya edecekleri hususî menfaat ve müsaadeler.

Madde 2 — Türkiye yahut İrakın gümrük hudutlarının her bir tarafından eni 15 kilometroyi tecavüz etmiyen bir sahada hudut ticaretine şamildeğildir.

Madde 3 — Her yüksek akit taraf ithalât ve ihracat üzerindeki memnuiyet ve tahditler hususunda mütekabilen en ziyade mazharı müsaade millet muamelesi tatbik eylemeyi taahhüt ederler. Ancak insan, hayvan veya nebat hayatını himayeye matuf sıhhî mahiyette memnuiyet veya takyitler vaz'ında her iki taraf en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesi bahşetmek kaydile mukayyet olmaksızın serbestilerini muhafaza ederler.

Madde 4 — Yüksek akit taraflardan herbiri diğer tarafın tabiî veya sinaî müstahsalâtının ithalinde hususî gümrük tarifesi tatbikını temin edecek bir itilâf aktî zımnında mümkün olduğu kadar yakın bir zamanda müzakereye başlamağı taahhüt ederler.

Madde 5 — Türkçe, Arapça ve Fransızça lisanlarında tanzim edilen işbu muahedename tasdik edilecek ve tasdiknameler mümkün olduğu kadar az bir zaman zarfında Bağdatta teati edilecektir. Muahede tasdiknamelerinin teatisinden 15 gün sonra mer'iyete girecek ve feshedilinciye kadar mer'iyette kalacaktır.

Bu fesih yüksek akit taraflardan biri tarafından diğer tarafa tebliğ edildiği tarihten itibaren 3 aylık bir müddetin inkızasından sonra ve tefsiri hakkında her hangi ihtilâf zuhurunda Fransızça metin müteber olacaktır. Yukardaki ahkâmı tasdik etmek üzre murahhaslar işbu muahedenameyi imza etmiş ve mühürlemişlerdir.

Ankarada Bin dokuzyüz otuk iki senesi Kânunusanisinin Onuncu günü tanzim edilmiştir.

M. ŞEREF NURI ESSAIT

M. Paul Boncour yeni kabinede hariciye nazırı olacak

PARIS, 19 (A.A.) — M. Painlevé, M. Paul Boncour'a hariciye nezaretini kabul etmesini telefonla teklif etmiştir. M. Paul Boncour bu teklifi kabul etmiştir.

Dempsey bir maçta mağlûp oldu

ŞIKAGO, 19 (A.A.) — 23500 seyircinin gözü önünde yapılan dört ravuntluk boks maçında Dempsey rakibi King Levinsky'e sayı hesabı ile mağlûp olmuştur.

Dempsey boks âleminde tuttuğu eski mevkii tekrar ele geçirmekten tamamen ümidini kesmiştir.

Uşakta bir zelzele oldu

UŞAK, 19 (A.A.) — Dün sabah saat 9 da hafif bir zelzele olmuştur.

Adanada bir kaçakçılık tutuldu

ADANA, 19 (A.A.) — Dün Halepten gelen ekspres treninde polis tarafından yapılan taharriyat neticesinde 512 defter sigara kâğıdı, 25 paket çakmak taşı 12 paket tönbeki, kolanyo ve sair kaçak eşya bulunarak müsadere edilmiş ve sahipleri mahkemeye verilmiştir.

Yeni Adana gazetesi mahkûm oldu

ADANA, 19 (A.A.) — Halkı hükûmet kanunlarına karşı gelmeğe teşvik ve tahkir cürümlerinden dolayı Yeniadana gazetesi sahibi Ahmet Remzi Beyin ağır cezada nakzen devam edilen muhakemesi dün neticelenmiştir. Mumaileyh 8 ay ağır hapse ve 133 lira para cezasına mahkûm olmuştur.

Galatasaray Kongresi

Dün yeni heyeti idare intihap edildi

Galatasaray klübü dün senelik kongresini aktetmiştir.

Yapılan intihabat neticesinde hey'eti idareye atideki zevat intihap edilmiştir.

Reis: Kara Mustafa zade Ahmet B. Reis vekili: Fethi Bey. Umumî kâtip: İsmail Müştak Bey. Muhasip: Şadan Hakkı Bey; Veznedar: Haydar Bey.

Güreş müsabakaları

Dün Beyoğlu Halk Fırkası merkezi idman salonunda güreş müsabakaları yapılmıştır. Güreşlere Beşiktaş, Vefa-Kumkapı ve Harbiye klüpleri iştirak etmişlerdir. Vefadan 6, Beşiktaştan 3, Harbiyeden bir güreşçi güreşmiştir.

Neticeler şunlardır:

Filiz siklette: Esat (Beşiktaş), Ali (Vefa-Kumkapı) ya az bir farkla ve hükmen galip gelmiştir. Bu güreş çok heyecanlı olmuştur.

Ya hafif siklette: Bedri (Vefa-Kumkapı), Münür (Harbiye) yi yenmiştir. Karşılaşma çok heyecanlı olmuş, Bedri, eski bir güreşçi olan Münür Beye galebesini bariz bir farkla temin etmiştir.

Orta siklette: Saim (Vefa-Kumkapı), Faruk (Beşiktaş) mağlûp etmiştir.

Yaşar (Vefa-Kumpakı) ya galip gelmiştir.

Hafif siklette: Bedri (Vefa-Kumkapı), Münür (Harbiye) yi yenmiştir. Karşılaşma çok heyecanlı olmuş, Bedri, eski bir güreşçi olan Münür Beye galebesini bariz bir farkla temin etmiştir.

Orta siklette: Saim (Vefa-Kumkapı), Faruk (Beşiktaş) mağlûp etmiştir.

Ankarada yangın

ANKARA, 19 (Telefonla) — Dün gece saat 22 de Anafartalar caddesinde Moda tuhafiye mağazasının üst kısmındaki atelyeden yangın çıkmış ve dükkânın bir kısmı yanmıştır

Yeni Yunan torpitoları

ATINA, 18.— İtalyada inşa edilen Konduryotis ve Hidra namındaki Yunan Torpidoları ay sonunda Falere gelecekler ve Averof ile birleşerek Adalar denizinde İlk bahar manevrelerine başlıyacaklardır.

Şanghai'de Taarruz

(Başı 1 inci sahifede)

icra heyeti; sabık Çin İmperatoru Prens Pouyiyi ittifakla riyasete intihap etmiştir.

Japon elçisi nezdinde teşebbüsler

ŞANGHAY,19. A. A. — Fransız orta elçisi Japon orta elçisi nezdinde bir teşebbüste bulunmuş ve muhasamatın tekrar başlamıyacağı ümidinde olduğunu söylemiştir. İngiliz, Amerikan ve İtalyan orta elçileri de bu teşebbüse iştirak etmişlerdir.

Maruf bir Tenor geliyor

Tenor M. Louis Illing

Berlin, Viyana ve Prag operalarında büyük muvaffakıyetlerle temsiller veren meşhur opera tenorlerinden Louis İlling bugünlerde şehrimize gelecektir. Mumaileyh burada kalacağı müddet zarfında bir konser verecektir.

Her zaman Avrupanın tanmış opera tenorlerini dinlemeğe muvaffak olamayan İstanbulun san'at ve musiki âleminde Louis İlling'in vereceği bu konser müstesna bir hâdise teşkil edecektir.

Karlardan bir han kısmen yıkıldı

(Başı 1 inci sahifede)

tile ankaz altında kalmaktan kurtulmuşlardır.

9 numaralı dükkânda oturan 50 yaşında terzi Dimitri ankaz altında kalmış, üç yerinden ağır surette yaralanmıştır. Dimitri Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır. 11 numaralı dükkânda oturan tüfek tamircisi Mehmet Efendi de ankaz altında kalmıştır. Kaza mahalline derhal itfaiye yetişmiş, ankaz altında kalanları kurtarmış, yıkıntıyı da tehlikesiz bir hale getirmiştir.

İnhidam kar sularının erimesi yüzünden ileri gelmiştir.

Bu inhidamda belediyeyi de mes'ul addetmek icap etmektedir. Çünkü evvelce belediyeye tehlike ihbar edildiği halde bu kısım yıktırılmamıştır.

Yıkılan bu kısım büyük hareketi arzda çatlamaış ve hafif tamirat neticesinde kullanılacak bir hale getirilmiş, fakat bir iki sene evvel tekrar kullanılamıyacak bir hale geldiği için bu dört oda ve altındaki dükkânlar kapatılmış ve hiç bir kimsenin işgaline meydan verilmemişti.

Bundan dört gün evvel belediyeye müracaat edilerek bir mühendis celbedilmiş, burası tetkik ettirilmiş, yıkılmasına lüzum gösterilmiştir. Fakat yıkılması icin de evvelâ gazeteler le ilân edilmesi şart konulmuş, bu iş yapılıncaya kadar da bina kendi kendine yıkılarak iki kişinin ağır surette yaralanmasına sebep olmuştur.

Trakya'da kar 2,5 metre

Kar fırtınası Şark demiryollarında tren seferlerindeki intizamı kaybettirmiştir.

Yollarda karın irtifaı 2,5 metreyi bulmuştur. Bu kadar kar, trenlerin müşkülâtla seyrü seferini mucip olurken, hat boyunda bazı arızalar da olmuş bu meyanda Sinekli — Kabakça arasındaki küçük bir köprü yıkılmıştır. Bu yüzden dün Sirkeci — Uzunköprü arasında beş tren yollarına devam edemiyerek muhtelif istasyonlarda beklemeğe mecbur olmuşlardır.

Avrupa ekspresi, dün gitmemiştir.. Evvelki gün Sirkeciden giden ekspres ise Kabakçadan geriye dönmeğe mecbur olmuş, dün akşam geç vakit Sirkeciye muvasalat etmiştir. Bu trendeki yolcular, karın irtifaı 2,5 metreyi bulduğunu söylemişlerdir. Konvansiyonel, dün ve evvelki gün Sirkeciden hareket etmemiştir.

Dün öğleyin Sirkeciye gelmesi icabeden ekspres ve dün sabah gelmesi lâzım gelen konvansiyonel, biri Çerkesköy ve diğeri Alpulluda kalmışlardır.

Sirkeci — Uzunköprü arasında işleyen 105 numaralı muhtelit katar, Uzunköprüden Sirkeciye gelmesi icap eden 104 numaralı muhtelit katarın servisini yaparak Kabakçadan avdet etmiştir.

Uzunköprüden Sirkeciye gelirken Sineklide kalan 104 numaralı muhtelit katar da, 105 numaralı katarın servisini yaparak Sinekliden Uzunköprüye dönmüştür.

Şark demiryolları direktörü M. Paskal, dün Sirkeci istasyonu müdürlüğü odasında bizzat makine başına geçerek yollardaki trenlerin vaziyetlerini takip etmiştir. Kabakça — Sinekli arasındaki kayan köprünün tamiri için de taş yüklü iki vagon, bir lokomotif ve lâzım gelen fen memurları ile dün akşam Sirkeciden Kabakçaya tahrik edilmiştir.

Anadolu hattında ise dün trenler viktinde seferlerini yapmışlardır.

Kar devam ediyor

Hava, düzelecek derken, gene bozdu. Evvelki gece tekrar hafif kar yağmağa başlamış, dün öğleye doğru tipi halinde ve sonra şiddetini azaltarak devam etmiştir. Dün karla beraber oldukça hatırı sayılır soğuk ta hüküm sürmüştür. Kandilli rasatanesinin verdiği malûmata göre, dün hararet azamî 1 derece, asgarî sıfırdı. Dün rüzgâr poyrazdan mutavassıt kuvvette esmiştir. Bugün de hava dünkü gibi olacak, hava kapalı geçecek, ara sıra kar yağacaktır.

Anadoluda kar

TRABZON, 19 — Of ile Bayburt, arasındaki dağ yoluna büyük çığ düşmüştür. Çığ altında kalan dört yolcu altı hayvan ölmüştür. Yolculardan biri Bayburtludur.

Karadenizde fırtına hafifledi

KASTAMUNU, 18 —İlgın ile Çankırı arasındaki yola büyük bir çığ düşmüştür. Yol kapandığı için posta nakliyatı yoktur.

Kradenizde fırtına devam etmektedir. Fakat eski şiddetini kaybettiğinden vapurlar seferlerine devama başlamışlardır.

Marmara'da dün kar tipisi olduğundan bazı vapurlar bu meyanda Ege vapuru da teahhurla gelmiştir.

Ingilterede gümrük tarifeleri meselesi

LONDRA, 19. A. A. — Avam Kamarası ithalât rüsumuna ait kanun projesini maddelerinin müzakeresine başlamak üzeredir. Riyasete tevdi edilen tadilât takrirlerinin pek fazla olması hasebile bu müzakerat beş gün devam edecektir.

Meclis, şimdiye kadar gümrük rüsumuna tabi tutulmuş eşyadan gayri olan bütün eşyaya kıymetleri üzerinden yüzde 10 resim vazına dair bulunan kanununun birinci maddesini 66 muhalif reye karşı 274 rey ile tasvip ve kabul eylemiştir.

Reserve Federal bankasının mükerrer skonto nisbeti

NEVYORK, 19. A. A. — Federale Reserve Bank'asının mükerrer skonto fiatı değişmemiş ve eskisi ipka olunmuştur.

Profesör M. Malche tedkikatını bitirdi

Ekonomi

Samsundaki tütünler satın alınıyor

Italyan rejisinden bir heyet geldi

Haber aldığımıza göre, Samsundaki tütünlerimizi satın almak için İtalyan rejisinden bir hey'et Türkiyeye gelmiş ve tütünlerimizi görüp satın almak için oraya gitmiştir.

Ticaret mukavelemiz olan devletler

Gümrük resimlerini arttıran ecnebi devletlerle aramızdaki ticaret mukavelelerine birer ahdî tarife ilâvesi tekarrür etmiştir. Haricî ticaret Ofisi ile Ticaret müdüriyeti ve Ticaret odası bu hususta hangi eşyalarımız için daha müsait tarifeler yapılması meselesi etrafında tetkikatta bulunmaya başlamışlardır. Hazırlanan esaslar yakında İktısat vekâletine gönderilecektir.

Borsada muamele görecek yeni mallar

Ticaret odası zeytinyağ, zeytin sabun, peynir gibi eşyanın ticaret borsasında muamele görmesine karar verimiştir. Bu karar iktısat vekâleti tarafından tasdik edilmiştir. Yakında borsaya tebliğ edilecektir.

Türk süngerciliği

Verilen malûmata göre süngercilik hakkında Ticaret odası tarafından yapılan uzun tetkikat neticesinde bazı kararlar verilmesi faydalı görülmektedir. Ezcümle süngercilik merkezi haline getirilmesi tasavvurlar meyanındadır. Bu hususta hazırlanan esaslar yakında İktısat vekâletne gönderilecek, vekâletin tasvibinden sonra faaliyete geçilecektir.

Odada sanayiciler ve ticaret erbabı

Ticaret ve Sanayi Odasından aziren yeni intihabat yapıldı. Fakat, bu defaki oda Meclisinde de ekseriyet ticaret erbabı azasındadır. Sanayi erbabı, kendilerini tatmin edecek şeklin, ancak oda meclisinde yarı yarıya temsilleri halinde mümkün olacağını ileri sürmektedirler.

Bu hususta bir muharririmiz Sanayi Birliği Umumî kâtibi avukat Nazmi Nuri B. le görüşmüştür. Nazmi Nuri B. demiştir ki:

"— Ticaret odasındaki sanayici aza adedi düne nisbeten artmıştır. Geçen oda meclisinde 30 aza meyanında yalnız bir sanayici aza vardı. Sanayiciler, haklı olarak, 15 azalık istiyorlar. Yeni intihaptan sonra oda meclisine 8 sanayici aza girmiştir. Yani istediğimizin yarısından bir fazlasını elde etmiş bulunuyoruz. Sanayi kongresinde, Odalarda sanayici azanın yarı yarıya bulunmalarının temini kararlaştırılmıştı. Seneler var ki bunun temine uğraşıyoruz. Gelecek Oda intihabına 3 sene var. O intihapta sanayicilerin istedikleri adedi azayı elde edeceklerinden eminiz. Üç sene evvelki nüfus tahririne nazaran, İstanbul'da 7,000 sanayi müessesi vardi. Bunların müstahdemini hesaba katılınca şehrimizdeki sanayicilerin yekûnu 100 bini geçer. Bu miktar, 700 bin nüfusu bulmiyan İstanbul'un Ticaret Odası meclisinde yarı yarıya temsil edilmelerini istiyen sanayicilere her halde hak verdirecek bir kemiyettir."

Oda kongresi

Ticaret odası senelik kongresi şubatın 27 isinde toplanacaktır. Bu kongrede her sene müzakere edildiği gibi gene şu meseleler görüşülecektir.

1 — Ihracat eşyamıza yeni mahreçler bulunması.

2 — Sanayiimizin inkişafı.

Bolu'da bol mısır var

Boluda tüccar elinde bol Mısır vardır. Ihracat ofisine vaki olan bir müracaatta bu mallara mahreç bulunması bildirilmektedir.

Bolu mısırlarının okkası 100 paradır. Geçen gün Amerikalılar Selânik limanına 100 kilosu bir buçuk dolardan mal satmışlardır.

Bizim mısırlarımız daha ucuz olduğu halde mahreç bulamıyoruz.

Kastamonunun yumurta ihracatı

KASTAMUNU, 17 (A.A.) — Yumurtamızı en çok sarfeden Marsilyadan tüccarlarımıza gelen malûmata nazaran bu sene Marsilya memleketimizden ayda 500 sandık yumurta alacaktır.

KASTAMUNU, 17 (A.A.) — Ticaret odası senelik kongresini bugün aktetmiştir. Okunan rapora göre, vilâyetin geçen sene yaptığı ihracatın başlıcaları şunlardır: Bir buçuk milyon urgan, 630 bin kilo prinç, 921 bin kilo tiftik, 134 bin kilo patates, 253 bin kilo ceviziçi, 101 bin kilo bamya, ayrıca 5.400 metre mikâp kereste ve bir milyon 100 bin liralık yumurta, 52 bin liralık yerli dokuma ihracatı yapılmıştır. Kongre vilâyet dahilinde bir kendircilik kooperatifi teşkili için teşebbüsatta bulunmayı kararlaştırmıştır. Kooperatifin teşkili için çalışmağa başlanmıştır.

Yanan çocuğun cesedi çıkarılmadı

Evvelki gün Aksarayda vukua gelen ve bir yavrunun feci diri diri yanmasıyla neticelenen feci yangından dünkü nüshamızda bahsetmiştik.

Yanan bina tehlikeli bir hale gelmiş olduğu için itfaiye müfrezeleri binayı yıkmakla meşgul olmuşlardır. Yıkma işi bittikten sonra yanan çocuğunu cesedi aranacaktır. Yangında bir kastolup olmadığı tahkik edilmektedir.

Yanan apartımanda hepsi fakir olan 19 ailenin oturmakta oldukları tespit edilmiştir. Bu ailelerin nüfus yekûnları 60 kişiyi bulmaktadır. Hilâliahmer İstanbul merkezi Aksaray nahiye şubesine harikzedelere yardım için emir vermiştir. Yardım için bu ailelerin isimleri tesbit edilmektedir.

Iş ve muamele vergisi kanunları

ANKARA, 19. — İktisat Vekâleti son günlerde hazırlamakta olduğu lâyihaları bilhassa iş kanunu ve muamele vergileri projeleri üzerinde faaliyetini teksif etmiştir.

Bu lâyihalar yakında ikmal edilerek Heyeti Vekileye sevkedilecektir. Muamele vergisi projesinde yapılan tadilât eski kanun ahkâmını hemen tamamen değiştirmektedir.

Kadıköy Hilâliahmer kongresi

Kadıköy Hilâliahmer şubesi kongresi dün akdedilmiştir.

Seyrisefain işletme müdürü geldi

Seyrisefain İşletme müdürü Bürhanettin B. dün akşam Ege vapuru ile İzmirden avdet etmiştir.

Beyoğlunda kaçakçılık heyeti

Kanun mucibince İstanbulda Beyoğlunda bir müskirat kaçakçılık heyeti teşekkül edecek, bu heyete Beyoğlu malmüdürü riyaset edecektir.

Heyete müskirat inhisarından ve ticaret odasından birer aza iştirak edecektir.

Ticaret odası bu komisyona murahhas olarak Kara Osman zade Suat Beyi intihap etmiştir.

Belediyede

Mecidiye Köyünde

Artık bundan sonra et kesilemiyecek

Şehir meclisi, Şişli cıvarındaki Mecidiye köyünün tekrar şehir hududu içine alınmasına karar vermişti. Meclisin bu kararının tatbikat sahasına geçmesi için vilâyet rüesasından mürekkep idare hey'etinin tasdik muamelesi bittikten sonra belediye, derhal bu köyün mahalli idaresini ele alacaktır.

Köyün vilâyet hududuna alınması, bir kısım halk tarafından verilen mazbata üzerine olmuştur. Belediye bu mazbatanın tanzimine yardım etmiştir. Çünkü Mecidiye köyünde kesilen etler pek ucuz satıldığı için Beyoğlundan, hattâ İstanbuldan bir çok kimseler buraya giderek et alıyorlardı. Bundan mezbaha varidatı müteessir oluyordu.

Belediye şimdi bu köyde et kesilmesini menedecektir. Mecidiye köyü halkı da eti mezbahadan alacaktır.

Hamallık isteyenler çok

Hamallık için msracaat edenlerin adedi pek fazladır. İktısat müdürlüğü her gün (20) (30) hamalın istidalarını tetkik etmektedir. Bunlardan hamallık şeraitini haiz olanlar münhal bölüklere tayin edimektedirler. Türkçe bilenlere iş verilmektedir. Bölüklerde kayitli olmayan hamallardan hususî ticarethanelerde ve müesseselerde çalışanların kayıtleri terkin edileceği hamalbaşılara tamim edilmiştir.

Otomobillerin süratini ölçen alet

Raşit B. isminde bir zat belediyeye müracaat ederek otomobillerin sür'atini tesbit için yeni keşfedilen bir aletin tatbikini teklif etmiştir. Belediye bu aletle müteaddit tecrübeler yapmış ve cok iyi neticeler vermiştir.

Belediye bu aletin yakında tatbikini tamim ve temin edecektir. Bu hususta bazı noksanları ikmal edilmiştir. Belediye otomobiller için azami 40 kilometre ve otobüsler çin de 30 kilometre sür'ati muvafık görmektedir. Bu aletin tatbiki ayni zamanda az benzin sarfını ve lâstik eskimesini asgarî hadde indirmeyi temin etmektedr.

Cerrahpaşadaki verem hastanesi

Cerrahpaşa hastanesi önündeki geniş sahanın verem hastanesi yapılmak üzere istimlâkine teşebbüs edilmişti. Bu saha üzerindeki bina sahipleri tahminin fevkinde fiat istedikleri için istimlâk işi uzayıp gitmektedir. Meselâ azamî üç bin lira tutan bir binaya yedi sekiz bin lira istenmektedir. Belediye, bu yüzden müşkülât içinde kalmıştır.

İstimlâk için konan otuz bin liralık tahsisat ta bu işe hemen kâmilen sarfedilmiştir. Müşkülâta rağmen istimlâk muamelesinin yakında biteceği ümit olunuyor. Fakat 931 bütçesinde hastane inşası için para olmadığı gibi, bütçeye de tahsisat koymak mümkün görülmüyor. Binaenaleyh verem hastanesi, bu günkü vaziyete göre daha uzun müddet inşa edilemiyecektir.

M. Gad Franko geldi

Hükûmetçe vaz'i yededilen İzmir Rıhtım Şirketinin malûmatına müracaat edilmek üzre İzmir'e çağırılan Hukuk müşaviri Gat Franko B.dün gece Ege vapuru ile şehrimize avdet etmiş ve bu suretle mümaileyhin tevkif edildiği rivayetinin doğru olmadığı tebeyyün etmiştir.

Maarifte

Profesör M. Malche tedkikatını bitirdi

Raporunu Isviçrede hazırladıktan sonra martta tekrar gelecek

Darülfünun için bir ıslahat projesi vücuda getirmek üzere İsviçreden celbedilen Profesör M. Malche fakülteler hakkındaki tetkikatını ikmal etmiştir. Bütün fakülteler hakkında kâfi malûmatı almış ve program, nizamname ve teşkilât esaslarını tercüme ettirerek yanına almıştır.

M. Malche önümüzdeki cumartesi günü memleketi olan İsviçreye hareket edecektir. Profesör raporunu İsviçrede hazırlayacaktır. Raporun ihzarında İsviçrede beynelmilel otoritelerle istişare edecek, 14 milyonluk bir memleket için nasıl bir darülfünuna ihtiyaç olduğunu tespit edecektir. M. Malche hazırladığı raporu hamilen martın 27 sinde tekrar Türkiyeye avdet edecek ve burada bir kaç hafta daha kalacaktır.

M. Malche en son olarak evvelki gün fen fakültesini ziyaret ederek tetkikat yapmıştır. Profesör sabahleyin fakülteye gelmiş ve arzıyat müderrisi Malik Beyin dersinde bulunmuştur.

Müteakiben fakülte reisi Mustafa Hakkı Beyin kimya dersine girmiş ve bir saattan fazla dersi alâka ile dinlemiştir. M. Malche öğle yemeğini fakültede müderrislerle birlikte yemiştir.

Öğleden sonra kimya enstitüsüne gitmiş ve talebenin ameli mesaisini lâboratuvarda dikkatle takip etmiştir. Sinaî kimya şubesindeki istihsalâtı bilhassa çok takdir etmiş yapılan şeffaf ve kokulu sabunlardan kendisine takdim edilen kalıpları memnuniyetle kabul etmiştir. Bunları kıymetli yadigâr olarak saklayacağını söylemiştir.

M. Malche fen fakültesi müderrisleri hakkında malûmat alırken dört ecnebi profesörün de bulunduğunu öğrenince demiştir ki:

— Bunlara lüzum yoktur. Dersleri uzatmaktan başka bir işe yaramaz. Kendi hocalarınız kâfidir."

Profesör, darülfünunumuzu tahmininin çok fevkinde bulduğunu, tamamile modern bir ilim müessesesi olduğunu beyan etmiştir.

M. Malche geçen gün de maarif müsteşarı Salih Zeki B. refakatinde İstanbul lisesine giderek lisan derslerinde bulunmuştur. Profesör lisan tedrisatının iyi olmadığını, bu suretle talebenin lisandan çok zayif yetişeğini söylemiştir.

M. Malche darülfünun fakülte reislerile bir musahebesi esnasında darülfünunumuz hakkında şunları söylemiştir:

— İstanbul darülfünunu çalışıyor. Bir çok hocaların haftada 18 saat ders takrir ettiklerini anladım. Bu çok fazladır. İsviçrede bir profesör haftada ancak 3 saat ders okutur. Bizde en küçük darülfünun muallliminin maaşı 600 liradan başlar. Sizde ise 100 liradan başlıyor. Darülfünunuz yenidir. Darülfünun semeresini çok seneler sonra verir. Ziraat değildir ki ekildiğinin ertesi sene mahusl versin..."

M. Malchein vücuda getireceği yeni teşkilât projesi ağlebî ihtimal hazirandan itibaren yeni bütçe ile tatbika başlayacaktır. Fakat M.Malche, bu meselenin her şeyden evvel para meselesi olduğunu söylemiştir. Hükûmet darülfünunun bugünkü 770 bin liralık bütçesini bu sene tezyit edemezse projenin tatbikî önümüzdeki seneler kalacaktır.

Ecnebi mektepleri de teftiş edilecek

Ecnebi ve ekalliyet metkeplerinin İstanbul Maarif Müdüriyetine devri üzerine yeni teşkilât yapılmıştır. Bu teşkilâta göre resmi ilk mektep müfettişleri mıntakaları dahilindeki ecnebi ve ekalliyet mekteplerini de teftiş edeceklerdir. Ecnebi mekteplerile meşgul olmak üzere Maarif Müdüriyetinde bir tane daha müdür muavinliği ihdası takarrür etmiştir.

Maarif müsteşarı gitti

Maarif müsteşarı Salih Zeki B. dün akşam Ankaraya avdet etmiştir.

Darülfünun divanı yarın toplanacak

Darülfünun divanı yarın emin Muammer Raşit Beyin riyasetinde içtima edecektir. Görüşülecek bir çok meseleler meyanında gazetecilik mektebi işi ve Rasim Âli B. meselesi vardır. Divan mahafilinde temerküz eden fikre göre Rasim Âli B. evrakı tekrar tetkik edilmek üzere tıp fakültesine iade edilecektir.

Gazetecilik mektebi işi katî şeklinî alacak önümüzdeki eylülde muhakkak tedrisata başlanacaktır.

Gençler mahfilinde müsamere

Cümhuriyet Gençler Mahfili Temaşa şubesi tarafından dün öğleden sonra mahfil salonunda bir müsamere verilmiş, Nihat Sami B. in (sular kararırken) ve Ali Zühtü B. in (yapışkanlar) ünvanlı eserleri temsil edilmiştir.

Bina vergileri

Yeni bina vergileri Kanunu mücibince bina vergilerinde nisbî bir tezayüt vardır. Vakıf idaresi de vakıf icarelerini bu nispete göre arttırmıştı. Belediye tenvir ve tenzif resimlerinin de bu esasa göre yükseleceği anlaşılmaktadır. Emlâk tahriri bittikten sonra binaların kıymeti üzerinden yeni vergi alınacaktır.

Martta Amerikalı seyyahlar geliyor

Martın birinde 600 Amerikalı seyyahtan mürekep bir kafile şehrimize gelecektir.

Emin Âli Bey dün Ankaraya gitti

Muhtelit hakem mahkemeleri nezdindeki Türk umumî ajanı Emin Âli B. hakem mahkemelerine ait bazı işler için dün akşamki trenle Ankaraya gitmiştir.

Mukayeseli bir cetvel

ANKARA, 19.— Maliye Vekâleti 931 sekiz aylık tahsil edilen varidat miktarlarile geçen senelerin ayni aylarında tahmin ve tahsil edilebilen miktarları gösterir mukayeseli bir cetvel yaparak tetkik için Cümhuriyet Halk Fırkasında teşekkül eden mali komisyon azalarına tevzi etmiştir.

Komisyon bu rakamları tesbit edecektir.

Suriye'de bir Cinayet

Antakyadan yazılıyor: Lazkiye İngiliz mektebi müdürü Mis Edgar esrarengiz bir surette ortadan kaybolmuştu.

Lazkiye polisi bu kadını haftalarca aradığı ve bulanlara bin dolar mükâfat vadedildiği halde bir türlü bulunamıyor ve âkibeti hakkında malûmat alınamıyordu. Nihayet Fransız müstemlike askerlerinden Merâkeşli bir nefer, kadının ölü olarak bulunmasına yardım etmiştir.

Bu asker, bir gün deniz kenarından geçerken sahilde bir otomobilin durduğunu ve Mis Edgarın elinde arapça bir kitabı yüksek bir sesle okumıya çalışarak otomobilin etrafında gezindiğini, şoförün ise otomobil içinde oturduğunu görmüştü. Misin kaybolduğu tarih tam bugüne tesadüf ediyordu. Bu eyi bir ip ucu idi. Fakat o gün hiç bir alâka uyandırmıyacak olan bu manzara içinde otomobilin numarasını bilmek bir mesele idi.

Merakeşli asker hafızasını yoklamış ve nihayet numarayi da bulmuş ve otomobili arayıp şoförü teşhis etmiş ve yakalanmıştır. Katil şoför yapmış olduğu cinayeti evvelâ inkâr etmiş isede sonradan itiraf etmek mecburiyetinde kalmış ve Misi parası var zannederek öldürdükten sonra Çuvala koyup denize attığını söylemiştir.

Hadise mahallinde yapılan taharriyat neticesinde kadının cesedi bir çuval içinde ve başı gövdesinden ayrılmış bir halde bulunmuştur

Aero kulüpte

Aero Kulüpte evvelki gece (Tayyareciler Gecesi) ismile tertip edilen yemekli dans, şehrimizde bulunan ecnebi tayyarecilerin de huzuru ile vermiştir. Dün de Kulüpte her cuma mutat olan çaylı dans verilmiştir.

Kulüpte açılan kurslar devam etmektedir. Dün sivil tayyareci Nuri B. tayyare fotoğrafları hakkında bir ders vermiştir. Pazartesi günü de, Vecihi B. ameli tayyareciliğe dair bir ders verecektir.

Memlekette

Havada Bir facia

Zonguldakta bir maden işçisi havada parçalandı

Zonguldaktan bildirildiğine göre, Kelik — Üzülmez maden mevkileri arasındaki havaî hatta müthiş bir facia olmuştur. Bu hatta çalışan Bartınlı bir işçi evvelki akşam havaî hat arabalarından birine Kelik mevkiinden atlamış ve Üzülmeze doğru gelmiye başlamıştır. Tam Üzülmez mevkiine iki dakika mesafeye ve havaî hattın en yüksek bir mevkiine geldiği sıralarda, arkasından gelmekte olan dolu bir araba, kabloya bağlı olduğu yaydan kurtularak yıldırım sür'atile işçinin bindiği arabaya çarpmış, bu müthiş müsademe üzerine muvazenesini kaybeden amele aşağıya uçarak hurdehaş olmuştur.

Iki şerir yakalandı

Bri müddet evvel Kırkağacın İlyaslar kariyesinden bir kadını dağa kaldıran Hasan ve Kâzım ismindeki iki kişi yakalanmışlardır. Mahalle muhtarı da bu işle alâkadar olarak muhakemeye verilmiştir.

Izmirdeki Gazi heykeli kabul edildi

Gazi Hazretlerinin Romada heykeltraş sinyor Kanonika tarafından tunçtan at üzerinde ve bir elile orduya: "Hedefiniz Akdenizdir" işaretini yapan heykellerinin ambalajı İzmirde Sinyor Kanonika tarafından söktürülmüş ve tetkik edilmiştir. Heykel cesameti tabiiyenin bir buçuk misli büyüklüğündedir. Heykelin heyeti umumiyesi beğenilmiştir.

Kabartmaların dökümü biraz hatalı görülmüştür. Bu hususta azadan bir zat tarafından sorulan suale Kanonika verdiği cevapta demiştir ki:

— Bu hata değildir. Bu kabartmalarda çok başlar mevcut olduğu için daha temiz bir döküm yapmak kabil olamazdı.

Heykel kaidesinde bazı tadilât icrası takarrür etmiştir. Evvelce kaidenin zeminden itibaren 4 metre doksan santim olması mukarrer iken bu defa bu irtifaın beş metre kırk santim olması ve kaide merdivenlerinin beyaz mermerden yapılması mukarrer iken ve mermerlerin bir kısmı yerlerine konmuş iken bu defa mermerlerin kaldırılması ve mermer yerine çiçekli taşlar konulması kabul edilmiştir.

Heykelin montajı san'atkârın bizzat nezaretinde ikmal edilecek ve heykel bedelinin üçüncü taksiti şimdi, dördüncü, yani son taksiti de montajın ikmalini müteakip verilecektir.

Heykelin yerine vazı ameliyesi bir ay sonra bitmiş olacaktır.

Izmirde idamı istenen bir katil

İzmirde Kız Lisesinde hademe Zekiye Hanımı yirmi yerinden yaralayıp öldürmekle maznun bekçi Süleyman hakkındaki tahkikat neticelenmiştir. Tahkikat evrakı esas mütalea alınmak üzere müddeiumumiliğe verilmiştir. Müddei umumilikçe Süleymanın Zekiye Hanımı yirmi yerinden bıçaklıyarak ve bilâhare de başını kesmek suretiyle canavarcasına ve işkence ile öldürmekten maznun olarak Türk ceza kanununun 450 inci maddesi mucibince son tahkikatın açılması talep olunmuştur. Bu madde idam hükmünü havidir.

Nazife H. Nazif B. oldu

Balıkesire merbut köylerden birinde Nazife hanım ismindeki kadın kendisinde bir fevkalâdeki hissetmiş ve bunu annesine anlatmıştır.

Bunun üzerine köyde mesele şayi olmuş ve yapılan dedi koduların önünü almak için Nazife hanım babası tarafından şehre getirilerek doktorlara gösterildiği vakıt erkek olduğu anlaşılmış ve ameliyat neticesinde tamamile erkek olmuştur.

Ve ismi Nazif efendi konulmuştur.

Nazif efendi erkek olduktan sonra köyüne gitmek istememiş ve ameliyat yapıldığı hastanede hademe olarak kalmıştır.

Firarî idam mahkûmu

Bundan on beş gün evvel Aksarayın Kırğıl köyünden Güzel Yusuf isminde bir idam mahkûmu hapishanenin damını delerek kaçmıştı. Bir kadın meselesinden Seyit Ahmet çavuş isminde birisini öldüren katil geçenlerde idama mahkûm olmuş ve idam kararı Büyük Millet Meclisince de tasdik edilmişti. Hapishanenin damını delerek kaçan idam firarisi Jandarmaların takip ve taharrilerine rağmen henüz yakalanamamıştır. Fakat Jandarmalar firarinin izi üzerinde bulunuyorlar. Müddei Umumilik tahkikata ehemmiyetle devam etmektedir.

Poliste

Kiliseyi Soyanlar

Şüphe üzerine iki kişi yakalandı

Bundan bir müddet evvel Beyoğlunda Ağahamamında bir Ermeni kilisesinde mühim bir hırsızlık olmuştu. Kilisenin üstündeki pencereden iple sarkarak giren hırsız duvarda bulunan ve büyük bir kıymeti haiz bir tabloyu aşırmak istemiş, tabloyu götüremeyince iki kıymettar şarap kadehi alıp kaçmıştı. Bu hırsızlık hakkında polis merkezi tahkikat yapmaktadır. Şimdiye kadar yapılan tahkikat neticesinde bu işle alâkadar olmakla maznunen iki kişi yakalanmıştır. Zabita daha başka mühim izler elde etmiştir. Bu işin bir kumpanya tarafından yapıldığı anlaşılmaktadır.

Yakalanan iki maznunun isticvapları devam ediliyor.

Medreselere dadanan bir hırsız

Fener polis merkezi bir afyon ve bakır hırsızını yakalamıştır. Bu hırsız Mustafa isminde 18 yaşında bir gençtir.

Mustafa muhtelif yerlerde, medreselerden kurşun aşırmıştır. Evvelki gece Mustafa gene aletlerini alıp Balattan bir mavna atelyesine girerek orada bulunan mavna ve motörlerin kurşun ve bakırlarını sökmeye başlamıştır.

Çekiç gürültülerini bekçi duymuş ve zabıta memurları Mustafayi iş başında yakalamıştır. Mustafanın elinde kurşun sökmeğe mahsus keserler ve daha bir takım aletler bulunmuştur. Bunun, çaldığı kurşunları nerelere sattığı tahkik edilmektedir.

Dostunu öldüren acem Haydar

Dostu Madam Eleniyi öldürmekle maznun olup sahte pasaportla kaçmıya teşebbüs ederken yakalanan Acem Haydar dün Adliyeye verilmiştir.

Yangın

Dün sabaha karşı Beyazıt'da çadırcıların Atma hanında Ali'nin mobilya imalathanesinde yangın çıkmış dükkân kâmilen yandığı halde söndürülmüştür.

naTa

Kaçak rakı

Beşiktaşta Kapancı sokağında yoğurtçu Mehmedin evinde taharriyat yapılmış, bir kazanla rakı imaline ait alât ve edevat, üç okka kaçak rakı yakalanmış, müsadere edilmiştir.

Sebze hırsızları

Son zamanlarda Feriköy civarında bahçelere bir takım hırsızlar dadanmış, bahçelerden bir çok sebzeler aşırılmıştır.

Zabıta tarafından yapılan tahkikat neticesinde bu hırsızlıklardan maznunen Hakkı ve Rıza isimlerinde iki kişi tevkif edilmiştir. Maznunların muhtelif cürümleri tespit edilmiştir.

Hakkı ve Rıza Beyoğlu sulh ceza mahkemesine verilmişlerdir.

On sene inde yaşayan adam

Edremit istirdat edileli on sene olduğu halde ozaman diğerleri gibi kaçmayıp Kazdağında bir ayı inine saklanan Zeytinli köyünden bir hıristiyan bir tesadüf eseri olarak avcılar tarafından tutulmuş ve Edremite getirilmiştir.

Kendisinin söylediğine göre bu hıristiyan on senedir Kazdağında bir ayi ininde yatıp kalmakta ve civarda bulunan iki değirmenden hırsızlık yapmak suretile geçinmekte imiş. Bu adam Edremite getirildiği zaman saç sakalı biribirine karışmış, tırnakları çok uzamış, üstbaş perişan, velhasıl tam manasile vahşi bir insan halinde olduğu görülmüştür.

Artist olmak istemişler

Akhisardan bildirildiğine göre, Zeliha ve Leman isimlerinde on yedi şer yaşlarında iki kız yakalanmıştır. Bunların Manisalı oldukları ve sinema yıldızı olmak için Hollyvooda gitmek hevesile evlerinden kaçtıkları anlaşılmıştır.

Milliyet

Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.

20 ŞUBAT 1932

İdarehane: Ankara caddesi, 100 No.

Telgraf adresi: İst. Milliyet

Telefon Numaraları:

Başmuharrir ve Müdür 24318

Yazı işleri Müdürlüğü 24319

İdare ve Matbaa 24310

ABONE ÜCRETLERİ:

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez — Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy rasat merkezinden verilen malûmata nazaran bugün hava gene kapalı olacak ve yağış fasılalı devam edecektir.

Rüzgâr şimal istikametlerden esecektir. Dün tazyiki nesimi 770 milimetre azami hararet, 1 asgari 0 derece idi

Haftanın Yazısı

Adam nasıl Kılıbık olur?

Bana arkadaşlardan bazıları darılır: Her işittiğimi yazdığımdan şikâyet eder. Ne yapalım? Muntazam yazı yazmak mecburiyetinde olanların iki membaı vardır. Ya ecnebi gazetelerinden gizli veya alenî nakil. Yahut ötekinden berikinden işittiğini hikâye.. Ben yerli malı taraftarı olduğum için bu ikincisini tercih ediyorum.. Bütün bu yazdıklarımızı başka türlü nasıl uydurabilirdik ?

* * *

Benim bir arkadaşım var. Adını yazmıyacağım fakat hikâye sırasında bir isim söylemek lâzım geldiği için Halim diyorum... Halim son günlerde başından geçen bir vak'ayı bana anlattı. Dinleyin:

— Bundan yirmi beş gün kadar oluyor. Bir akşam Beyoğluna çıktım. Ben iyi bir adam olduğum için Beyoğlunda pek dolaşmam. Orası evli adamların gezeceği bir yer değildir.

Ben akşam üzeri daireden çıktıktan sonra şöyle bir kadeh bira içmek için çıkmıştım... Şöyle bir tur yaptıktan sonra bir birahaneye girdim... Biramı ismarladım. İki yudum içtim..

Karşımdaki masada iki kadın, iki erkek oturuyordu. Kadınlardan birisi bizim hemşireye o kadar benziyordu ki; hayret ettim. Lâf edişi, bakışı ve gülüşü ayni o idi. Bir iki defa baktım. Bu bakışım kadının nazarı dikkatini celbetti. O da bana bakmaya başladı. Ben aldırmadım... İkinci bir rayı ısmarladıktan sonra gözüm tekrar kadına ilişti. Bu sefer bana bakmakla iktifa etmedi, bir de gülümsedi.. İnsanın hiç bir niyeti olmadan bazan gözleri güler. Ben de öyle oldum.. Efendim uzatmıyayım. Benim bu bakışım nihayet kadınların yanındaki erkeklerin nazarı dikkatini celbetti. Bana dik dik bakmaya başladılar. Ben aldırmadım... Meyhanelerde, birahanelerde kafalar biraz tütsülendikten sonra bu kabil nazarlar teati edilir.. Pek aldırmaya gelmez... Lâkin kadın benim fikrimde değil galiba.. Çünkü o muttasıl bana bakıp gülümsüyordu. Bu sırada erkekle aralarında ufak bir kavga oldu. Bunun üzerine kadın yerinden kalkıp, benim masama gelmez mi?... Ben daha ne olduğunun farkına varmadan masanın üzerine bir boş su şişesi indi. Mezeleri, kadehleri bardakları darma dağın etti. İnce tafsilâta hacet yok, heriflerle bir mükemmel döğüştük.. Senin anlayacağın bir kepazelik ki emsali yok! Polis geldi.. Bizi aldı götürdü.. Sabaha kadar karakolda kaldık. Sabahleyin bizi bıraktılar.

Ben karakolda ifade verdiğim gibi benimle döğüşene de:

— Sonra öğrendim bir kasap imiş — İş anlattım. Yanımdaki kadın şöyle böyle bir kadın imiş, berikini ateşlemek için bu işi yapmış. Sabahleyin ayılınca adamcağız itizar etti, lâkin bir geceyi karakolde geçirdik..

Ertesi sabah eve geldim. Bizimki bir kere sordu:

— Nerede idin?..

— Hiç. Arkadaşlardan birinin düğünü vardı da...

— Bana evvelden neden haber vermedin?..

— Hatırımdan çıkmıştı..

Tabiî inanmadı... Lâkin ben hakikati söyliyemezdim. Daha yeni evlenmiştik.

Bir kadın yüzünden karakollarda gecelediğimi anlatsaydım, benim kadına neden baktığımın hakikatini imkânı yok kabul etmiyecek ve aramıza soğukluk girecekti..

Tabiî söylemedim.. Kayınvalde de:

— Oğlum, dün akşam merak ettik.. Nerede idiniz?

— Efendim, bir düğünde idim... gelemedim..

— Karşıkı eczacile bize bir telefon etseydiniz... iyi olurdu.

— Ha!. evet.. hatırlıyamadım...

İlâve edeyim ki, kayınvalde kızile benim izdivacıma pek taraftar değildi. Lâkin birbirimizi sevmiştik. Onun için aramız biraz limonî idi. O akşam yemekte ayni mesele üzerine tekrar avdet etti:

— Bu düğün nerede idi..

— Şeyde... Şişlide...

— Kimin düğünü olduğunu öğrenemez miyiz?..

— Neden öğrenemiyeceksiniz... Ali Bey.

— Ne iş yapar?..

— Doktor..

— Kabinesi var mı?..

— Yoo! Amma siz çok ileri gidiyorsunuz? İstintak mı ediyorsunuz beni.. İstediğim yere giderim....

Bu sefer karım işe karıştı..

— Yâ!. Demek istediğin yere gidersin. Öyle ise ben de istediğim yere giderim..

— Hayır! Sen gidemezsin ben erkeğim...

— Ben de kadınım.. Müsavi değil miyiz.. Hâlâ mı odalık devrindeyiz?..

Kayınvalde karıştı..

— Bana baksana Halim Bey!.. Ben senin dün akşam nerede olduğunu meydana çıkarırım... Eğer doğru söylediğini isbat etmek istiyorsan dün olan yerin adresini ver bakalım..

— Mecbur değilim.. Hele şimdi hiç vermiyeceğim..

O andan itibaren vaziyet gerildikçe gerildi, gerildikçe gerildi. Kayınvalide bundan istifade ederek kızını da ikna etmiş. Tuttular mahkemeye müracaat ettiler... Talâk talebinde bulundular ve nihayet mahkemeye düştük..

Kayınvalide, avukatlarla bir leşip bir tertibat yapmış.. Eve gelmediğim gecenin tarihini yazarak benim Feridiyede bilmem hangi evde bulunduğumu iddia etmişler. Şahit te bulmuşlar...

Baktım.. İş sarpa sarıyor.. Vak'ayı bülbül gibi anlattım.. Karım inandı. Lâkin kayınvalidenin adamı olan avukat isbat etmemi teklif etti, Ben de karakoldan ifademi getirttim de.. vaziyet düzeldi. O günden beri birahanede, kahvede, meyhanede, sinemada hiç bir kadına dikkatli bakmıyorum.

Lâkin işin fenası ben bunları anlattığım gün mahkemeden çıkarken kayınvalidenin bana:

— Nasıl Halim Bey.. Sana nerede olduğunu ben söyletirim dememişmiydim. İşte sözü mü tuttum... diyişi oldu.,,

FELEK

Tiyatro hayatı

Ankara Halkevinde Çoban

Akın'ın açtığı yol bir şahrah haline geliyor. Behçet Kemal'in yeni piyesi bu yolda mühim bir adım olmuştur..

Ankara Halkevi, daha resmen açılmazdan evvel, Faruk Nafiz'in (Akın) piyesini sahnesinde temsil etmiş, bununla yarinki faaliyetinin temaşa cephesine evvelden parlak bir misal vermişti. Bu misalin kazandığı büyük zafere açılma gününde yeni bir ilâve yapıyor: Genç ve kıymetli şair Behçet Kemal'in kaleme aldığı yeni bir manzum piyesi sahneye koyuyor.

Bu yeni piyesin adı (Çoban) dır. Fakat gerek çoban, gerek piyesin diğer şahısları hep sembolik hüviyetlerdir. Her şahıs kendi şahsiyeti perdesi arkasında bir timsal saklar ve bunları feerik bir şahsiyet, tarih, birer birer ortaya koyar.

(Akın) dan sonra (Çoban) ..Bu sıralanma, biribirini kovalıyan iki neslin timsali gibidir. Faruk Nafiz, birinci eseri olgun şairliği, derin duygularıyle ortaya atarak, üstatlara ait olan rehberlik vazifesini yapmıştı. Behçet Kemal de, gençliğe mahsus olan hamle ve ateşle bu rehberin izi üzerinde yürüyerek, yarının bugünden daha parlak olacağını gösteren emarelerle gözleri ileriye, hep ileriye doğru çekiyor.

* * *

(Çoban), Orta Asya'dan akıp gelen akın kollarının macerasını kovalıyor. (Çoban) ın içinde yaşadığı türk sitesi, orta Asyadan Anadoluya akmış türk boylarından birine mensuptur. Bu türk boyu açık bir ova üzerinde, bir dağ eteğinde inşa edilmiş bir şehrin sahibidir. Yeni toprağına medeniyeti getiren, oraların hal kına her şeyi öğreten bu türklerdir.

Türk sitesi tamamile halkçı bir idareye bağlıdır. Bir Bey var. Fakat bu Bey tek başına halkın âmiri değildir. İhtiyarlar, akılları ve tecrübeleriyle onun müşaviridir ve halkın bütün ileri gelirleri Kurultay halinde toplanarak Beye direktif verirler.

Piyes, bu küçük türk sitesinin büyük bir tehlükeye düştüğü bir zamanda geçiyor. Civarda siteye vergi veren bir takım halk bir araya gelmiş, kuvvetli bir ordu halinde türk kuvvetleri bu düşman karşısında döğüşüyor vedüşmanın adetçe fazlalığı önünde geri çekilmeğe mecbur oluyor. Beyden başlıyarak eli silâh tutar ne kadar türk varsa hepsi harbe girmiş, kimi ölmüş, kimi yaralanmıştır.

Merkeze yaklaşan düşman, bir elçi ile son tekliflerini siteye bildiriyor. Bey, ihtiyarlar, halkın ileri gelenleri hem bu elçiyi dinlemek, hem de kendi aralarında meseleyi müzakere etmek için toplanacaklar. Topluluk yeri de Kutlu Kaya'dır. Burası bir tepedir ki şehrin ilk müessisi olan türk kahramanı buraya çıkmış, etrafı gözden geçirmiş ve şehrin yerini intihap etmiştir.

Piyesin büyük şahsı olan çoban, şehrin etrafındaki dağlık yerlerde sürülerini güden bir gençtir. Altı aydanberi şehirden ve cemiyetten uzak kaldığı için olup bitenden haberi bile yoktur. Altı ay evvel bu taraflarda gördüğü genç bir çoban kızının hayalini kovalıyarak geldiği zaman, gene bu kıza rasgeliyor.

Çobanın ruhuna hiç yabancı kalmıyan kızda bir sır var gibidir. Fakat bu sırrı bir türlü söyliyemez. İhtiyarların yaklaştığını görünce geri çekilir. Çoban ihtiyarlardan maceraşı öğrenince damarlarındaki kan birdenbire vurmağa başlar:

— Nasıl? Yurt ve boy bu kadar ağır bir tehlüke önünde bulunsun da onun haberi olmasın , ha?

Bey, halk, düşman elçisi toplanırlar. Elçi bir teklif getiriyor: Tıpkı Romanın meşhur Horaçıus ve Kuryaçıus hikâyesi gibi, iki ordu yerine iki taraftan seçilecek birer kahraman dövüşsün ve hangi tarafın kahramanı yenilirse o tarafın dediği olsun. Kazandığı zaferlere rağmen düşman, kendi mağlûp olursa eskisi gibi vergi vermeyi kabul ediyor. Site mağlûp olursa, türk boyu oradan kalkarak başka yere gidecektir.

Bu teklifin müzakeresi, eserin en hararetli sahnelerinden biridir: Bey, Beyin kızı, üç ihtiyar, çoban, halk, hep bu müzakereye iştirak ederler, Kadınların bile harbe girdiğini göstermek için Bey kızı zırh ve miğferle örtülüdür.

Düşman teklifi kabul ediliyor. Türkler tarafından dövüşmek vaziyfesi de, uzun bir münakaşadan sonra, çobana veriliyor. Mübareze meydanı hazırlanıyor. Düşmanın muhari bi de dev gibi bir pehlivandır.

Eserin ikinci perdesi, bu mübarezenin netiycesini bekliyen Bey kızının geçirdiği halecanlı tereddütlerle başlıyor. Bu tereddütler arasında kızın çobana karşı duyduğu kuvvetli bir temayülün izlerini seziyoruz. Fakat bütün eserde, aşk ikinci plândadır ve memleket davasının önünde türk gençliğinin, kadın olsun, erkek olsun aşk duygularına esir kalmadığını bir tez halinde ileriye sürmektedir.

İkinci perdenin sonu, yeni bir muammanın başlangıcı oluyor: Muzaffer olan, memleketi kurtaran çobana Bey, kendi kızının elini uzatıyor. Acaba çoban kendi çoban kızını unutarak bu parlak izdivaca meyledecek mi?

Etmezse bu kadar derin bir heyecanla çobana bağlanan Bey kızı ne olacak.

Eserin bu muammasını, sonunda zırhların ve miğferlerin altından çıkan çoban kızının yüzü hallediyor ve kahraman türk genci, iki muhtelif çehrede gördüğü timsalin birliğini anlıyarak mesut oluyor.

Çoban piyesine, mevzuundan daha büyük bir ehemmiyet verdiren şey, eserin yalnız mevzu ve yalnız üslüp düşünmekle kalmıyarak, sahne ihtiyaçları da düşünüle düşünüle hazırlanmış olmasıdır.

Çoban, tamamiyle sahne düşünceleriyle inşa edilmiş bir piyestir. Oyun başlamazdan evvel, bir proloğ gibi, bir mektepli kızın tarih dersine çalışırken uyukladığı, rüyasında tarihi canlı bir şekilde gördüğü ve tarihin bir misal olarak piyesi mektep linin gözü önüne serdiği görülüyor. Piyesin sonunda da gene tarih ile mektepli, bir epiloğ halinde piyesin temsil etmek istediği yüksek manayı konuşuyorlar. Fakat, iş bununla da kalmıyor. Oyunun bütün cereyanı esnasında, tarih ile çocuk bir kenarda seyircidirler ve sözsüz sahneler esnasında tarihin irşatları kulakları ve fikirleri nurlandırıyor.

Eserin yazılışında, veznin değişişlerinde, iki perdenin dekorlarında, bütün merasimin tespitinde sahne sanatına hakkiyle vâkıf bir dmağın düşünüşleri ve buluşları kendini göstermektedir: Bunları İsmet Paşa kız Enstitüsü müdürü Münir Hayri Bey arkadaşımıza borçluyuz.

Çoban, böyle sahneye uygun bir piyes olmakla da kalmıyor.

Genç ve ateşli şair Behçet Kemal in üslûbu da ona ayrıca büyük bir kuvvet vermektedir. Behçet Kemal, Faruz Nafiz'in hakıykî bir halefi olduğunu gösteren sühuletli ve düzgün lisaniyle bu esere pürüzsüz bir üslûp ve yüreklere söyliyen bir şiir koymuştur.

Baştan başa manzum olan (Çoban) da — hepsi de millî olmak üzere — dört muhtelif vezin vardır: Ciddi parçalar ve ağırbaşlı konuşmalar 7-7, lirik yerler ve gençlik hamleleri 6-5, fısıltılar 7 hece ile, tiratlar ise serbes hece vezniyle yazılmıştır. Henüz 24 yaşında olan bir gencin kaleminden umulmıyacak kadar vezne sahip olan şair, eserin bütün akışına aksamıyan bir düzgünlük vermiştir. Mısraları arasında gerçekten fürör yapacak kadar enfes olanları vardır ve bu şairlik kudreti oyunu bir baştan bir başa kadar canlı bir şiir halinde sürüp götürüyor.

(Akın) bir başlangıçtı. (Çoban) o başlangıcın devamını gösteren ilk eserdir. Her ikisi de muhitte yeni doğan canlı tarih konsepsiyonunun liriko-epik akisleridir.

Türk tiyatrosuna ve türk şiirine yepyeni bir cephe açan bu yolun devam edeceğini, yarın daha canlı mensur, manzum oyunların da ortaya çıkacağını, yazanların, hazırlıyanların ve seyredenlerin rağbetleri temin ediyor.

Tiyatromuzun ve şiirimizin bu yeni vadideki inkişaflarını büyük bir sevgi ve sevinçle alkışlarız.

İbrahim NECMİ

İttihadı Millî

TÜRK SİGORTA ŞİRKETİ

Harik ve hayat üzerine sigorta muamelesi icra eyleriz.

Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir.

Merkezi idaresi: Galatada Ünyon Hanında

Acentası bulunmayan şehirlerde acenta aranmaktadır.

Tel: Beyoğlu : 4887

SİNEMALAR

GLORYA

Bu Akşam

MUSTAFA

(Hayat Yolu)

Birinci Rusça sözlü filmini takdim ediyor. Tamamen Moskova'da çevrilmiş olan bu filmde şimdiki Rusyanın en hakiki tasviri - mahallî Rus âdetleri - Rus şarkıları vardır.

Büyük Amerikalı vazii sahne Cecil B. de Mille bu filmi kopyada görmüş ve "Mustafa" filminin sinemanın en güzel eserlerinden biri olduğunu beyan etmiştir.

Davetler

321 - 324 kısa hizmetlilere

Eminönü askerlik şubesinden:

1 — Mülğa Süleymaniye, Sultanahmet; Aksaray şubesinde mukayyet kısa hizmetlilerden elinde tam ehliyetname bulunanlardan: Piyade, levazım, sanayii harbiye, sınıflarına ayrılmış 321 ilâ 324 dahil ve bu doğumlularla muameleye tabi bulunanlar.

2 — Süvari, topçu, istihkâm, ölçme, muhabere, hava, nakliye, demiryolu sınıflarına tefrik edilmiş 322, 323, dahil tevellütler ve bunlarla muameleye tabi olanlar. 1 Mart 932 de sevkedileceklerinden ellerindeki ehliyetnamelerle 25 şubat 932 akşamına kadar şubeye müracaatları.

Dr. ALBERT ŞAUL

Dahilî hastalıklar mütehassısı,

Balat, Rifat Ef. sokak No. 9

Pazardan maada her gün 1-4

Tel. 2. 2174

Doktor

Rusçuklu Hakkı

Beyoğlu, İstiklâl caddesi Büyük Parmak kapu, Afrika hanıma bitişik Apartman No 21.— Tel: Beyoğlu 2797. Saat: 14-18.

Asrî Sinemada

Fevkalâde bir eser

Aşk Uğrunda Casus

Bugün ve yarın

Saat 16 buçuk matinelerinde programa ilâveten ZENGİN VARYETE NUMARALARI

Sinema -Tiyatro

Bugün Akşam Saat 21,30 da ENİNDE SONUNDA

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

Komedi 4 perde

Yazan: L. Verneuil

Tercüme eden: Bedia M. Vasfi Rıza

Tenzilâtlı halk gecesi

Şehzadebaşı Ferah Sinemasında Bu gece: Halk gecesi. Duhuliye 20 Kuruş

Komik Dünbüllü İsmail Ef. ve Komik Ahmet Beyler

2 kumpanya birden, ilk defa olarak Feridiye Bülbülleri

4 Perde

Ayrıca. M. Anastas balesi ve zengin teferrüat.

RAŞİT RIZA Tiyatrosu

Bugün akşam saat 21,30 da

BİR DONANMA GECESİ

Vodvil 3 Perde

Yazan: Reşat Nuri Bey

Yarın Akşam:

İlk defa olarak SERSERİ

Muallim Mubahat Bey Merhumun

Tercüme ettiği Amelî Hayat Alimi

(HERBERT N. GASSON) 'un

İDEAL BÜRO ve YENİ MÜŞTERİ BULMAK SAN'ATİ

Eserleri gayet güzel bir şekilde intişar etmiştir. Bütün İş adamlarına tavsiye ederiz.

Tevzi mahalli: Milliyet Matbaası.

Milliyet'in Edebî Romanı: 15

GÖZYASLARI!.

Etem İZZET

— Haydi Chat noir'a..

Fakat, o gene tekrar ediyordu:

— Ama erken döneceğiz değil mi?..

— Evet. Yemeği yer yemez hemen kalkarız!.

Dedim.

Saadetin harabelerinde

Neredeyse sabah olacaktı.

Horozlar ötüyor.. Gün ağarıyordu.

Hemen yemek yiyip çıkmak acaba bu muydu?..

Kapıdan içeriye bir divane gibi girdim. Ağzımda cazın son nağmesi, kulaklarımda onun son sözleri, gözlerimde yalnız onun tatlı, alevli, büyülü bakışları vardı!.

Saat belki de beşi geçiyordu. Evlendim evleneli hiç bir gün bu saatte eve gelmemiştim. Hem, o kadar sarhoştum ki, ne yapıyorum, kiminle konuşuyorum, kime ne söyliyorum.. bilmiyordum!.

Muhakkak ki, karım hiç uyumamıştı, çocuğumu da hiç uyutmamıştı. Kapıyı çalar çalmaz hemen açtılar. Ve.. ben içeriye:

— Rira rira ram trayram.. diye bir tangoyu mırıldana mırıldana girdim. Tereddütle girdim.

Düşmemek için kendimi güç tutarak girdim.

Bu eve, bu halde ilk girişimdi. Karım çıldıracak gibi oldu ve.. sordu:

— Bu ne hal Ruhi?.

Ben kendime malik mi idim ki:

— Bu hal su..

Veya:

— Bu...

Diyebileyim; her vakitki gibi kabahat ve günahlarımı örtmenin bir çaresini bulabileyim. O bana:

— Bu ne hal?.

Derken ben yine ağzımda son tangonun nağmesini mırıldanıyor ve:

— Naran.. Naran!.

Diye iki tarafıma yalpalıya yalpalıya dolaşıyor, sanki Chat Noir'm salonlarında imişim gibi odanın içinde dört dönüyordum. Nesrin, bu halime şaşırdı, kaldı. Bir müddet beni seyretti etti, sonra:

— Maşallah Beyefendi..

Diye yanıma geldi. Ve ilk sözü:

— Neredeydin bu saate kadar?..

Oldu. Kafamın içinde ve gözlerimin önünde Naran'dan başka hiç bir şey, yoktu.

— Ne yapacaksın?..

Dedim . O her vakitki melek gibi, şeker gibi, kuzu gibi kadın birden köpürdü, asabileşti, ve.. ihtimal benden iğrendi:

— Sen bilmiyorsan ben söyliyeyim..

Dedi.. ilâve etti:

— Naran Hanımefendi ile beraber meyhanede..

Değil mi?.. Aklım başımda yoktu ki,

— Hayır..

Diyebileyim ve.. yalan uydurayım:

— Arkadaşlarla beraber şöyle bir çıktık!..

"...,, in senei devriyesi var!.

Yemek yedik, bara gittik..

Ve.. onu teselli edeyim:

— Aman karıcığım, benim gözüm senden başka kimi görür. Bir sen, bir ben, bir dünya.... bir de çocuğumuz!.

Hiç şüphe yok ki, bir şey bilmiyordu. Naran... ismini benim ağzımdan kaptı. Sarhoş olduğumu da görünce hükmünü verdi:

— Meyhaneye gittiler..

Ve.. ben cevap vermeden yine o söyledi:

— Sekiz seneden sonra demek seni bu halde görecektim.

Zaten biliyorum. İki üç aydır beni ihmal ediyorsun. Nihayet bu gece her şeyi meydana vurdun.

Bu sözlerinden sonra köpürdü, taştı. Beni şiddetle itham etti.

— Yapma..

Etme..

Yanlış düşünüyorsun!

Öyle değil!..

Naran, da kim?..

Diyeceğim yerde;

— Evet. Bildiğin gibi. Naran'ı seviyorum. O benim hayatım, canım, malım, bütün varlığım, her şeyim..

Dedim, ona açıldım:

— Onu hayat kadar, dünya kadar seviyorum.

Ve.. meydan okudum:

— Sana karşı mahcubum. Yüzüne bakamıyorum. Fakat, hakikat bu. Seviyorum. Deli gibi seviyorum. Ölesiye seviyorum. onsuz yaşayamam.

Ve.. yine sıkılmadan ilâve ettim:

— Bu dakikaya kadar onunla beraberdim. Yedik, içtik, dansettik. Sonra onu evine bıraktım. Fakat, kalbim de onunla beraber kaldı ve cesedim de işte sana, buraya geldi..

Nesrinin gözünden kaynar bir yaş boşandığını ve sadece:

— Kalpsiz.

Dediğini hatırlıyorum. Ondan sonra yüzüme bile bakmadı:

— Pek âlâ. Sen Naran Hanımefendiye, o da sana yakışır!..

Dedi.. Beni olduğum gibi bıraktı, odasına çekildi.

Yine bir cümlesini hatırlıyorum:

— Hain erkekler!.

Galiba:

— Alçaklar. Siz kim kocalık kim, babalık kim?..

De dedi! Fakat, bütün bunlar benim bir kulağımdan giriyor, öbüründen çıkıyor:

— kim ne derse desin.. Her şey Naranın dediği gibi olacaktır..

Diyordum!. Nitekim, karım beni bırakıp ta odasına çekilince bir fikir birden ok gibi zihnime saplandı:

— Daha ne duruyorsun beadam?..

Ve.. emretti:

— Naran'a git

Ve.. teşci etti:

— Zaten bunu istemiyor mıydın?.

Ve.. ben yine:

— Rira rira ram trayram..

Diye diye yerimden kalktım, sarhoş sarhoş, dıvarlara çarpa çarpa sokak kapısının yolunu tuttum..

Tam kapıyı açmış, dışarıya çıkıyordum. Nesrin arkamdan yetişti:

— Nereye Ruhi?.

Kaşlarımı çattım:

— Nereye mi?.. Narana..

Dedim. Omuzumdan tuttu, çekti,

— Bu saatten sonra hiç bir yere gidilmez. Haydi otur evinde. (Devamı var)

Dün açılan halkevleri ile memleket harsine de geniş ufuklar açıldı

(Başı 1 inci sahifede)

Binayı sarsan alkış tufanı ile takdir hisleri izhar olunurken salonda bir ses çınladı:

— İsmet Paşa geliyor...

Herkes salonun kapısına bakıyor, İsmet Paşayı görmek istiyordu. Nihayet yanında sıhhiye vekili Refik ve vali Muhittin Bey olduğu halde İsmet Paşa göründü. Şimdi alkışlar daha şiddetli ve sürekli bir şekil almış:

— Yaşaaa..

— Bravooo...

— Hoş geldin... sesleri salondan taşarak caddede akisler yapmıya başlamıştı.

Büyük davetliler salonda kendilerine takdim edilen ve en ön safta bulunan sıraya geçtiler, oturdular. Alkışlar devam ediyordu ve bir kaç dakika devam etti.

Cümhuriyet and'ı

Alkış kesilince ayni gençler gene koro halinde ve cidden şayanı takdir bir muvaffakiyetle cümhuriyet andını okudular:

"Ey Türk milleti! Birinci vazifen Türk istiklâlini, Türk cümhuriyetini dünya durdukça korumaktır. Korumak ve onu yükseltmektir."

And okunduktan sonra gene sürekli alkışlar başladı ve bu alkışlar arasında Cevdet Kerim Bey kürsüye çıktı.

C. Kerim Beyin nutku

Cevdet Kerim Bey ikide bir alkışlarla kesilen âtideki nutkuyla halkevinin maksat ve gayesini izah etti;

Arkadaşlar;

Bugün Türkiyenin bir çok merkezlerinde Halkevlerinin açılma günüdür. Biz de bu saatte burada toplanarak vilâyetimizin Halkevini açıyoruz. Milletimizin hudutsuz ömrü içinde ebedî hayatını daima aydınlatacak ve gaye için çalışan mefkûreci vatandaşlar için toplayıcı ve birleştirici evimizi açıyoruz. Türkün umumî harpten evvel hür ve müreffeh yaşayabilmek için yaptığı büyük terakki hamlesinin siyasî saf hasmı takip ederek onu bir kat daha kökleştiren içtimaî inkişaf adımlarının atıldığı tarihi ve büyük günlerin yanında bugünü de şerefli ve tarihî bir gün olarak kaydedebileceğimiz kanaatindeyiz. Bu tarihî günü tes'it vazifesini severek yapmak bahtiyarlığını duyan sizleri tebrik eder ve hürmetle selâmlarım.

Efendiler;

Bugün içinde toplandığımız bu bina bir tarihte meşrutiyet inkılâbını sarsmak, hattâ yıkmak için tasarlanmış hâinane teşebbüsleri kahreden askerî hareketlerin merkezi idi. Bu bina bir tarihte dünya milletleri milliyetperverlik esaslarına sarılarak tekâmül eder ve hattâ vatanda Türkün haricindeki milletler bile bu yolda hareketler yaparken saltanat ve istibdat idaresinin uyuşturucu havası içinde milliyetperverlik ateş ve heyecanının merkezi olmuştu. Bugün ayni binada kalplerinde memleket sevgisi ve milliyet aşkını mukaddes ve ileri yürüten yüksek bir heyecan halinde duyanların karargâhını kuruyoruz. Burada meşrutiyet devrinde ancak bir ocak çatılabilmişti. Milletin müşterek şuur ve idrakinin mahsulü olan cümhuriyet devri ise bu ocağın yerine Türk milletini medeniyet saflarında lâyıkolduğu mevkie çıkaracak fikrî ve harsî hareketleri sinesinde canlandıracak bir ev kurmuş oluyor. Halkevi talimatnamesinde tesbit edilen esaslardan da istifade edilerek Halkevlerinin teşekkülü maksadile teşkilâtı hakkında muhterem heyetinize kısa bazı izahat vermeme müsaadenizi rica ederim. Cümhuriyet Halk fırkası rehberliği ile kurtardığı vatanı, siyasî, içtimaî ve iktısadî derin ve sağlam temeller üzerinde yükseltmek karar ve azmindedir. Bu vadide millî mücadele günlerinden bugüne kadar memleket düşman istilâsından siyasî, fikrî, içtimaî ve iktısadî inkişafına mâni zincirlerden kurtulmuş, inkılâp esasları dediğimiz millî yükselme imkân ve vasıtalarına kavuşmuş, ümran ve medeniyet yolunda zamanın ve umumî şeraitin müsaadesine nisbetle tabiî derecenin fevkinde yol almıştır. Bütün bu muvaffakıyetler son derece ehemmiyetli olmakla beraber bugün vâsıl olduğumuz merhale üzerinde bulunduğumuz yolun henüz başlangıcı demektir. Medeniyetçi ırklar ve mümtaz milletler için esasen bu yolun müntehası olmadığı her kazanılan merhale yeni bir terakki ve tekâmül hedefinin yolbaşı olduğu malûmunuzdur. Sarfedilen ve edilecek gayretler hedefimizin yolunu kapayan müşkülâttan kurtulmaya değil derinliğini ve genişliğini bildiğimiz müşkülâtın tekarrübüne doğru daha büyük ölçü ve hudutlara atılmağa ve girmeğe matuf bulunuyor. Fırkamız Türk milletini onun büyük tarihinden ve darlığında meknuz olan kuvvet ve kabiliyetten aldığı imanla onu medeniyet haklarına lâyik olduğu mevkie çıkaracağı davasındadır. Bu dava bize bu gün içinde bulunduğumuz hakikî vaziyeti unutturamaz. Son iki üç asırlık siyasî ve içtimaî düşüklük ve gerileme âmillerinin millî hayat yürüyüşüne verdiği ağırlık ve bu müddet içinde başka milletlerin aldığı yol gözümüzün önündedir. Bu manzara bize nasıl çalışmamız lâzım geldiğini anlatır. Devlet bütün imkân ve vasıtalar dahilinde bütün mümkün olanı yapmaktadır. Fakat en naçiz görünen kuvvet ve mesaî unsurlarını dahi ihmal etmeden bütün memleketi yeni bir mücadele ruhu ve ileri yürütücü bir heyecan ile techiz etmek mecburiyetindeyiz. Bu itibarla devlet teşkilâtı haricinde çalışabilecek bütün mesaî unsurlarını millî kültürün yükselmesi maksadı etrafında toplamanın ehemmiyeti kendiliğinden tezahür etmektedir. Memlekete nazaran devlet hazineleri daha zengin, maddî imkânları daha geniş ve okuma, yazma bilenlerinin nisbeti yüzde doksanı geçmiş olan memleketlerde bile halk kültür teşkilâtına her gün daha ziyade artan bir ehemmiyet verildiği hepimizce malûm olan bir hakikattir. Bu bilgimiz bu sahalarda çalışmağa her milletten çok fazla mecbur bulunulduğu halde maddî ve manevî vasıtaları maalesef çok eksik olan memleketimizde resmî ve gayri resmî kuvvetlerin ayni maksat üzerinde teksifi lüzumunun kıymetini tebarüz ettirebilir. Biz bu vadide başka memleketlere nazaran fazla olarak şimdi tarihe geçmiş müessesselerin cemiyet bünyesinin en derin tabakalarına kadar işlemiş köklerini sökmekte cümhuriyet ve inkılâp esaslarını bütün ruhlara ve fikirlere hâkim mukaddes iman şartları halinde perçinlemek vazife ve mecburiyeti karşısındayız. Fırkamızın program temelleri cümhuriyetçilik, milliyetçilik, halkçılık, devletçilik, liyiklik ve inkılâpçılıktır. Programımız bu ana ve temel prensiplerinin hâkimiyeti ve ebedîleşmesi için bu saflarda kuvvetli vatandaşlar yetiştirilmesini millî seciyenin, Türk tarihinin ilham ettiği derecelere çıkarılmasını, güzel san'atlerin yükseltilmesini, millî kültürün ve ilmî hareket ve faaliyetlerin kuvvetlendirilmesini ehemmiyetli vasıtalar olarak tesbit ve işaret eder. Bu esas ve vasıtaların hepsi birden medeniyet yolunda Türklüğün kaybettiği uzun yollar cesur, atılgan ve yorulmaz hamlelerle kazanacak nesiller yetiştirmeyi medeniyet sahasında Türkün tabiî meziyet ve kabiliyetlerile mütenasip şeref mevkiini tekrar almasını istihdaf eyler.

Evin teşkilâtı

Ev
1 — Dil, edebiyat, tarih.
2 — Güzel san'atler.
3 — Temsil.
4 — Spor.
5 — İçtimaî yardım.
6 — Halk dershaneleri ve kurslar
7 — Kütüphane ve neşriyat.
8 — Köycüler.
9 — Müze ve sergi.
Şubelerinden mürekkeptir.,,

İş ve bu şubelerin tarzı teşekkülü ve faaliyetlerinin tarzı hakkında izahat verdikten sonra şöyle devam etmiştir:

Hanım ve Beyfendiler;

İşte bu esaslar dairesinde bu büyük ve millî gaye için kurulup faaliyete geçecek olan evimizde memleketin yaş, yaşı ve meslek itibarile muhtelif zümrelere mensup, fakat bu memleketin birer uzvu olmak sıfatile ayni hürmete lâyik bütün fertleri toplanacak, tanışacak, kaynaşacak,, arkadaşlık, kardeşlik hissi ve bağlarile demet haline gelecek ve bu demetin içinde her fert hususî rengile görülecek ve en mütevazilerinin bile hakikî birer kıymet olduğu meydana çıkacaktır. Hülâsa burası yalnız hiyanet ve ihaneti ile memlekete kötülük etmiş olanlardan gayri, cümhuriyetçi, inkilâpçı, lâyik, halkçı ve binaenaleyh zaman vüs'atinden ve hayatından bir kısmını seve seve milletin ve heyeti içtimaiyenin umumî hizmet ve menfaatine tahsis etmeği mefkûre bilmiş gayrendiş vatandaşların en derin bir şefekat ve sevgiyi bulabilecekleri bir yuva olacaktır. Vatandaşlar işte burada toplanıp kitleleşecek, içtimaî kudretini bir kat daha yükseltecektir.

Maruzatımı şu bir kaç sözle hülâsa ederek bitiriyorum. Halkevleri Türk milletinin hars sahasının her şubesinde ilerilemesi ve yükselmesi için canla başla çalışacakların evidir. Onların yorulmaz çalışmalarından büyük yarının doğacağında şüphe yoktur. Türkün tarihini aydın, dilini temiz ve pürüzsüz, edebiyatını özlü ve uyanık, musikisini derin ve canlı, vücudünü kuvvetli ve dayanıklı yapmak için Türk halkının hasret çektiği irfan nurunu herkese en büyük kolaylıkla yaymak, mühtaç olduğu içtimaî yardımı her ferde ayrı ayrı vermek için Türk köylüsünün ufkuna medeniyetin ışığını ve günlüne münevver gençliğin kandeş sevgisini getirmek için çalışmak, uğraşmak istemek yenlerin büyük karargâhı Halkevleri olacaktır. Bu büyük ve yeni seferberlikte her vatandaş vazifesini elbet yapacaktır.

Manzum hikâye

Cevdet Kerim Beyden sonra Zonguldak meb'usu Celâl Sahir Beyin kızı Nüveyre Sahir Hanım kürsüye çıktı ve şair Yusuf Ziya Bey tarafından hazırlanan şu şiri okudu:

Halkevleri açılırken

Gazi, nutuk isimli kitabında diyor ki,
Gençliğe, iman dolu hitabında diyor ki,
(Cümhuriyet, istiklâl, hepsi sana emanet,
Ey Türk genci bunlara varlığını siper et!
Sana bel bağlayanlar inancında haklıdır,
Bir damla genç kanında bin yıldırım saklıdır!
Bu emanet içindir öğrendiğin ilim, fen!
Bu büyük emaneti korumaktır vazifen!)
Bu ses, yoktan bir vatan yaratanın sesidir,
On dört milyon ağırlı bir vatanın sesidir!
Vatan demek, o demek.. O demek, vatan demek!
İnkılâbı yaratan, yurdu yaratan demek!
İçli, dışlı düşmandan o kurtardı bu yurdu
Bir mağlûbun sesini on galibe duyurdu!
O güneş baş yuğurdu nevarsa yeni, güzel
En uzak rüyaları yakınlaştıran o el!
Güneşten birer oktur ondan gelen her emir,
Bu okların önünde yığılır dağ, taş, demir!
Bu güneşe geceler ne kadar etse haset,
O nur çağlayanına zulmetler çekemez set!
Birer birer toplayıp halkın her emelini,
Bir büyük istikbalin kuruyor temelini!
İşte bu o .... Halkevi, milletin öz evidir,
Bu evi ısıtacak gençliğin alevidir!
Bu evler, inkılâbı her kalbe işleyecek,
Dokuz penceresinden nuru genişleyecek!
İlim, san'at doğacak bu evin beşiğinden;
Karanlık girmeyecek bu evin eşiğinden
Çekiç, sapan, el, ayak.. Kalem, kılıç, gönül, baş
Bu çatının altında olacaklar arkadaş!
Bu evler duracaktır, mutlak dünya durdukça
Dünya yüzünde tek bir Türkün kalbi vurdukça!
Ey büyükler büyüğü. Bu gece rahat uyu!
İlk defa yüreğinden üzüntüyü at, uyu
Bu evlerde yaşarken Gazinin çocukları
Bir daha görmiyecek memleket ufukları
Bir daha görmeyecek inkılâbın bânisi..
Ne bir şehit Kubilây, ne Menemen cânisi.

Nüveyre Hanım çok alkışlandı ve kürsüyü hukuk mezunlarından Raik Beye terketti.

Raik Bey şair Faruk Nafizin Akın piyesinin Hâkanın şikâyeti ve Hâkanın gençliği, Akına daveti kısımlarını inşad etti. İnşad ikide birde şiddetli alkışlarla kesiliyor, sonra tekrar, başlıyor, gene alkışlanıyordu. Denebilir ki Raik Bey açılma gününün en fazla alkışlanan siması olmuştu.

Gençliğin hitabesi

Raik Beyden sonra kürsüye edebiyat fakültesi mezunlarından Niyazi Bey geldi, gençliğin hitabesini okudu ve hülâsatan dedi ki:

Muhterem Hanımlar, Beyler.

Bugün burada içtimaî hayatımızda tarihin ilk defa olarak kaydettiği bir müessesenin açılma merasimi için toplanmış bulunuyoruz. Halkevlerinin mânasını gayesini birçok neşriyat, bizzat kendi talimatnamesini teşkil eden maddeler ve nihayet benden evvel burada söylenmiş olan sözler kâfi derecede ifade etmiştir zannederim, benim burada söyleyeceğim birkaç söz Türk gençliğinin bu kıymetli teşebbüs karşısında duymuş olduğu hisleri ifadeye çalışmak ve bu müessesenin biz gençler için olan ehemmiyetile işaret etmek olacaktır.

Muhterem Hanımlar, Beyler!

Geçen asra kadar memleketimizin içtimaî hayatı körkörüne idare edilmeğe çalışılırdı. Cemiyetin kendisini teşkil eden halkı gören, onun hayatını tetkik eden, onun hayatî kanunlarını keşfetmeğe çalışan ne bir hükümdar, ne bir âlim vardı diyebilirim. Onlar daha ziyade kendi his ve arzuları, kafalarında yerleşmiş kalbî fikirlerile idare etmek isterlerdi. Fakat saltanatların birer birer yıkılıp ta halkın ekndi hürriyetini elde etmeğe başlayışından beri, senelerce medenî memleketlerin âlemlerinden hükûmete adamlarına kadar herkesin en mühim meşgalesi hep bu olmuştur.

Senelerden beri halk müzeler, mektepler, cemiyetler gibi içtimaî lâburatuvarlarda işletildi. Üzerinde çeşit çeşit müşahedeler ve tecrübeler yapıldı ve bu sayede azim terakkiler meydana geldi.

Kendi tarihimizde bu hâdiseye istiklâl harbinden ve cümhuriyet inkılâbından itibaren şahit olmağa başlıyoruz. Türk inkılâbının halkçı ruhu siyaset sahasında Cümhuriyet Halk fırkası gibi bir müessese halinde tecelli etti ve işte ilhamını Türk halkından alan Halk fırkasının bu halkçı ruhu en nihayet yeni maksatlar ve yeni esaslar üzerinde Halkevlerini kurdu. Halkevleri millî şerefin en yüksek duyulduğu bir yer olacaktır. Halkevleri yapıcı zihniyetinin nâmütenahi ve mukaddes bir iş bulabileceği bir yer olacaktır. Nihayete Halkevleri en yüksek ve en şerefli bir bilginin kendimizi, yurdumuzu, halkımızı bilmeyenin, onun için çalışmanın en kıymetli bir irfan ocağı olacaktır.

Burada halk şarkısı, halk raksı, halk dili, hülâsa halk kültürü duyulacaktır. Burada en zevkli ve en diğergâmane gönüllü işleri yapılacaktır.

Halkevleri ayni zamanda san'atkârları, müdekkikleri sinesinde toplayan bir mahfel olacaktır.

Türk gençliği!

Birçok ideallerimiz, burada tahakkuk edebilir, onun için böyle bir müesseseyi bizim için hazırlayan ve kuranlara cidden müteşekkir ve minnettar olmalıyız.

Gaziye arzı tazimat..

Niyazi Beyden sonra Cevdet Kerim Bey tekrar kürsüye geldi ve Halkevlerinin açılması dolayısile büyük rehber ve mürşidimiz Gazi Hazretlerine gençliğin tazim ve hürmet duygularının iblâğına merasimde lûtfen hazır bulunan İsmet Paşa Hazretlerinin tavassutunu rica etti.

İsmet Pş. nın mukabelesi

İsmet Paşa Hazretleri Cevdet Kerim Beyin bu temenni ve ricasına karşı:

— Memnuniyetle.... diyerek ayağa kalktılar ve kalabalığa teveccühle:

— *İstanbul Halkevinin açılma merasimi dolayısile tesadüfen aranızda bulunduğumdan çok bahtiyarım.*

Gördüğüm heyecan ve alâka beni çok mütehassis bıraktı. Şahit olduğum büyük ruhu Ankarada arkadaşlarıma anlatacağım. Muvaffak olacağınızdan, büyük neticeler alacağınızdan eminim, tebrik ve muvaffakıyetler temenni ederim, dediler.

Paşa Hazretleri gerek ayağa kalktıkları zaman, gerek nutuklarını irat ederken ve nutuklarını bitirdikten sonra şiddetle ve sürekli surette alkışlandılar.

Bu alkışlar gençliğin liderlerine karşı hissiyatlarının en samimî bir tezahürü idi.

Bir istiklâl hatırası ve tarih vesikası...

Başvekil Paşa Hazretleri yerlerine oturduktan sonra Cevdet Kerim Bey kendilerine bir levha takdim etmişlerdir. Gayet zarif bir çerçeve ile çerçevelenmiş olan bu levha, İsmet Paşanın 26 Ağustosta İğmen tepeye yaptığı veafyon istikametine tevcih ettiği meşhur taarruzunun bizzat Paşa tarafından idaresini gösteren bir resimdi. Cevdet Kerim Bey o zaman bu tarihî ani küçük bir makine ile tesbit etmiş ve şimdi gene fotografla büyüterek çerçeveletip İsmet Paşaya takdim etmiştir. Paşa resmi memnuniyetle kabul etmiş ve yanlarında bulunan zevata o zamana ait hatıralarını anlatmışlardır.

Çıkarken...

Merasim bitmişti. İsmet Paşa ile Sıhhiye vekili Refik Bey ve vali Muhiddin Bey kalktılar, şiddetli alkışlar...

— Gene buyurun Paşam,

— Güle güle Paşam sadaları ile bütün gençlik tarafından samimiyetle teşyi edildiler.

Paşa giderken şehir bandosu çalıyordu. Paşa bandonun önüne geldiği zaman, vali Muhiddin Beye sordu ve bando hakkında malûmat aldı. Muhiddin Bey; Darülâcezedeki yeni çocuklardan müteşekkil olduğunu izah edince, Paşa beyanı memnuniyet etti ve:

— Tebrik ederim, , muvaffak olmuşsunuz, diyerek beyanı takdirat etti.

Bundan sonra gençliğin heyecanlı bir hava içinde devam eden alkışları ve "yaşa" sadaları arasında otomobillere binilerek Haydarpaşaya gidilmek üzere hareket edildi.

Hasan Reşit bey gidiyor

İstanbul Halkevinin tesis ve faaliyetini idare etmek üzere şehrimize gelmiş olan Muş meb'usu Hasan Reşit Bey, resmi küşat yapıldığı cihetle bugünkü trenle Ankaraya gidecektir.

Ankara Halkevinin açılış resmi

ANKARA, 19. A. A. — Ankara Halkevinin açılma merasimi bugün saat 15 te büyük bir halk kütlesi huzurunda yapıldı. Daha saat 13 ten itibaren Halkevi tiyatrosu tamamen dolmuş, yer bulamıyanlar binanın dışında ve şehrin meydanlarındaki oparlörler önünde birikmeğe başlamıştı.

Merasim İstiklâl marşı ile başladı ve C. H. Fırkası Kâtibi umumisi Recep Beyefendi kürsiye gelerek irat ettiği mühim bir nutukla Ankara Halkevini ve ayni saatte 14 vilâyette hazırlıkları bitmiş olan Halkevlerini açtı.

Recep Beyin nutku

" Muhterem arkadaşlar,

Cümhuriyet Halk Fırkasının geçen baharın sonunda Ankarada toplanan büyük kongresi takip edeceği siyasî prensipleri program halinde tesbit ederken nizamnamesinde memleketin kültür sahasında millî mahiyette teşkilâtlanmasını temin edecek bir teşkilâtı da koydu. Bu millî teşkilâtlanmanın esasını bugün ilk açılmasını yapacağımız Halkevleri teşkilâtı temin edecektir. Halkevlerinin nasıl kurulup işliyeceğini Cümhuriyet Halk Fırkası umumî idare heyeti kongrenin bittiği günden itibaren aylarca çalışarak bir talimatname ile tesbit etti. Bu talimatname fırkanın umumî reislik divanı tarafından tetkik, tasdik ve kabul olundu. Halkevleri talimatının neşredilen metini ve bu evlerin nasıl kurulup işliyeceğine dair yazılı esasları bugün burada bizimle toplanmış olan bütün arkadaşların okumuş ve bilmiş olmaları lâzım gelir.

Arkadaşlar, biz Halkevlerinin samimî ve bütün Türk vatandaşlarının müsavi şeref mevkiinde gören zihniyetle kurulmuş çatıları altında bütün Türk vatandaşlarını toplanmağa ve itinalı bir kültür çalışması içinde millî birliğe yükselmeğe azmetmiş bulunuyoruz. (Alkışlar). Halkevlerinin nasıl kurulup çalışacağı talimatnamede gördüğünüz esasları genişleterek bu evlerin çalışmasını tanzim için kıymetli emekler sarfeden arkadaşımız Dr. Reşit Galip Bey teferruatlı bir surette izah edecektir. Benim izahatım Halkevlerinin çalışma şekil ve usullerini değil daha ziyade bu evlerin tesisi maksadını ve ruhuşu anlatmağa inhisar edecektir.

Halkevleri Cümhuriyet Halk fırkasının siyasî bünyesinden nüsbütün ayrı, siyasî mahiyette çalışmadan büsbütün uzak ve fakat idare noktasından fırkaya bitişik bir mahiyet arzederler. Bu noktanın iyi anlaşılmış olmasına bilhassa ehemmiyet veriyoruz. Bu asır milletleri yalnız siyasî teşkilât, yalnız ordu teşkilâtı, yalnız iktisat teşkilâtı ile yani yalnız maddî kuvvetlerle bünyeleşmiyor, kemiklenmiyor. Onun içindir ki, devletin siyasî mesaisi üzerinde çalışan C. H. Fırkası siyaset sahasında kendi esas proğramını tatbik etmekle ber ber ayrıca siyasî hayata girmiş ve girmemiş vatandaşları müşterek bir halk terbiyesiyle istikbale hazırlamak için halkevlerini tesis ediyor.

Arkadaşlar; bir arzu ediş ve isteyiş değil, fakat, memlekette hakikatın mevcut anasırı bizzat görmüş bir adam kanaatiyle bir görüş ve inanış neticesi olarak arzederim ki, Türkiyede umumî bir halk terbiyesini idare edecek miktar ve kıymette vatandaşlar vardır.

Arkadaşlar, tek tek insanlar çok kıymetli çok yüksek olabilirler ve memlekette her biri ayrı ayrı bir kıymet ifade eden binlerce on binlerce çok kıymetli insanlar bulunabilir. Fakat, arkadaşlar hepimiz kendi şahsımız için hasrettiğimiz çalışmak, kazanmak yahut eğlenmek zamanının bir kısmını cemiyet için sarfetmek lâzımgeldiğine inanmadıkça içimizden en iyi yetişmiş vatandaş da nihayet tek vatandaş olarak kalır. O riyazi manası ile ancak bir vahit ifade eder. Müştereken çalışmadığımız takdirde her tekimiz tek olarak kalır. Binimiz bin, beş binimiz beş bin, on binimiz on bin tek vatandaştan başka birşey ifade etmeyiz. Halbuki arkadaşlar herbiri birer kıymetli vahit olan vatandaşlar bir araya toplanırlarsa manzara büyür. İki tek kıymetli vatandaş bir araya gelirse iki değil on, üçteki kıymetli vatandaş çalışmada birleşirse yapacağı tesir üç değil yüz eder.

Biz Halkevlerinin arkadaşlık havasının harareti ile ısınan çatıları altında milletimizin tek tek olmaktan çıkarak sulpleşerek , katılaşarak ve cemiyetleşerek hacmı, irtifaı ve cevherile kendisini mahabetli bir granit kütlesi halinde istikbale arzedeceğine kaniiz. Arkadaşlarım, bu sözlerimde büyük işleri başarmanın güçlüğünü mühimsemeyen bir hafiflik görmemenizi rica ederim. Bu davamız gerçi büyüktür. Fakat, bizim neslimize daima güç ve büyük işler mukadder olmuştur , vazife olmuştur. Biz güçlükleri hafif görmiyerek fakat zorluklardan da yılmayarak bugün bu vazifeyi yapmağa başlıyoruz. Metotlu, zamanlı, programlı ve senetleri dar görmiyen sabırlı bir zihniyetle çalışacağız. Çalığırken kendimize güveneceğiz. Birbirimize inanacağız. Birbirimizi seveceğiz. Birimize dayanacağız. Her tekimiz hepimiz için olacak. Birbirimizi affedeceğiz. u çatılar altında çalışırken iyilik doğruluk, güzellik ve birlik aşkımız ebediyen sönmiyecek, silinmiyecek ve muvaffak olacak, birbirimizi affedeceğiz.

Arkadaşlar, bu sözlerimin sonu olmak üzere Ankara Halkevimizi, onun istikbalinden emin olarak açıyorum. (Şiddetli alkışlar).

Aziz arkadaşlarım; en son sözüm olarak Cümhuriyete ve bütün inkılâba derin sadakat, büyük Türk milletine selâm ve hürmet ve memleketin büyük kurucusu ve Halkevlerinin yapıcısı büyük Türk evlâdı Gazi Mustafa Kemale hürmet ve ubutiyetimizi ifade ederim. (Şiddetli alkışlar)."

Recep Beyin nutkunu müteakip Şair Behçet Kemal Bey, Halkevleri için yazdığı açılış şiirini okudu ve çok alkışlandı.

Reşit Galip Beyin nutku

Aydın meb'usu Dr. Reşit Galip B. bir saat kadar süren bir nutukla Halkevlerinin mesai ve faaliyet zemini ve 9 şubeden herbirini bekliyen vazifeler üzerinde izahat verdi. Halk bu izahatı çok yerinde devamlı alkışlarla inkıtaa uğratıyordu. Müteakiben Türk milletinin yaşamak azmini yapıcı, ve yaratıcı iradesini Mondorostan Lozana ve Ankarada kalesinde doğan inkılâp güneşine kadar kurtuluş cidalimizi temsil eden çok güzel bir canlı levha gösterildi. Halk bunu da uzun uzun alkışladı. Levha devam ederken hep bir ağızdan Cümhuriyet yemini okundu. Bundan sonra Münür Hayri ve Behçet Kemal Beylerin (Çoban) piyesi halkevi temsil şubesine mensup amatör gençler tarafından muvaffakiyetle temsil edildi. Bu manzum piyesin sahipleri birisi en mühim rolü almak diğer eseri sahneye koymak ve dekorları hazırlamak suretiyle temsile de iştirak ediyorlardı, Behçet Bey Çoban rolünü çok güzel yaptı. Münür Hayri B. in dekorları canlı levhası harekülade idi. Çok alkışlandılar. Temsilin hitamında B. M. Meclisi reisi Kâzım Paşa Hazretleri piyesi yazanları ve temsil eden amatör gençleri kabul ederek hepsinin ayrı ayrı ellerini sıktılar ve muvaffakiyetlerini kendi namına tebrik ve Reisicümhur Hazretlerinin de takdir ve tebriklerini tebliğ ettiler.

İzmir Halkevi

İZMİR, 19 (Hususî) — İzmir Halkevi bugün binlerce münevver gencin iştirakiyle ve samimî merasimle açıldı. Merasimde askerî ve mülkî erkân, C. H. F. mensupları, gençlik hazır bulunuyordu. Açılma nutkundan sonra Halkevinin maksat ve gayesi hakkında izahat verildi, şiirler okundu, hitabeler irat edildi. Merasim gençliğin samimî tezahüratile nihayete buldu.

BURSA, 19 (Hususî) — Halkevi yağan kara rağmen görülmemiş tezahürle küşat edildi. Vali, erkânı hükûmetle binlerce halk, münevverler Halkevinde toplanmıştı. İstiklâl marşını müteakip meydanı dolduran gençlik bir ağızdan cümhuriyeet andını terennüm ettiler. Liseden Rüştü Bey Halkevi şiirini okudu . Badehu Antalya meb usu Dr. Nazifi Şerif Bey Halkevlerini çok vazih olarak anlatan nutkunu söyledi. Talebeden sonra Halkevine tehacüm halinde girilerek kaydedildiler. İçlerinde fırka reisi Hulûsi Bey halka samimî bir konferans verdi. İçerde bine yakın aza yazıldı.

ESKİŞEHİR 19 (Milliyet) — Halkevlerinin açılma merasimi burada fevkalâde hararetli ve heyecanlı oldu. Hakkı, Tarık, Faruk Beyler ve bir ço kgençler tarafından nutuklar söylendi. Andı tamamen iki yüz genç heyecanla okudular, dört saat devam etti

Celâl Beyin Beyanatı

(Başı 1 inci sahifede)

lâl Bey, bu seyahati hakkındaki intıbalarını soran muharririmizin muhtelif suallerine şu cevapları vermiştir:

—"İranda en kuvvetli şahsiyet, şüphe yok ki, Şah Hazretleridir. Şah Rıza Han; azmî, iradesi ve kuvvetli karakteri sayesinde İranda vaziyete tamamile hâkimdir. Muhitteki muhafazakâr unsurların daimî müşkülâtına rağmen İran Şahı memleketini teceddüt ve inkişaf yoluna götürmektedir. Etrafına topladığı zevatın ekseriyeti münevver, Avrupa tahsili görmüş, gençlerdir. İdare ve teşkilâtın mahiyeti ne olursa olsun, İranda hâkim olan yegâne irade yalnız Şahındır. İranda, bilhassa Tahranda gözle görünen bir imar ve inşa faaliyeti vardır. Yeni yeni sokalar, meydanlar açılıyor. Fakat bütün bu inşaat ve imarat faaliyeti çok para istediğinden neticeler tabiatile yavaş alınıyor. Ve tedrici bir prog rama tabi bulunuyor.

— İranda Türklere karşı hissiyat nasıldır?

— Bilhassa Tevfik Rüştü B. gittikten sonra, daha ziyade samimiyet kespetmiştir.

— İranda umumî hayat ve buhran ne haldedir?

— Buhran orasını da sarsmaktadır. İlk tesirini halı ticareti üzerinde göstermiştir. Mamafih diğer memleketlere nazaran, İran daha az müteessir olarak buhran devresine girmiştir. Malî vaziyet üzerinde İranlıların büyük bir hassasiyet göstermekte oldukları göze çarpmaktadır. Bütçelerinin tevzinine ve ticarî müvazenelerinin muhafazasına büyük bir gayret sarfetmektedirler. Afyon ihracatını inhisar altına almışlardır. İnhisarı alan kimse, hükûmete muayyen bir taks vermektedir ve sattığı malın mukabilini döviz olarak memlekete ithal etmek mecburiyetinder. Satış fiatlarında hükûmetle anlaşmak mecburiyeti vardır.

— Biz İranla ticarî ve iktısadî ne gibi münasebetler tesis edebiliriz?

— İrana külliyetli mikdarda ipek böceği tohumu satabiliyorduk. Şimdi satış çok düşmüştür. Son senelerde İranlılar, Bulgarların tohumlarını bizimkine tercih etmektedirler. Bu tohumlar teknik itibarile daha iyi görülmekte ve birinci derecede addedilmektedir. İkinci derecede bizim tohumlarımız geliyor. Üçüncü derecede gelen tohumlar da Rusların Kafkastan ihraç ettikleri tohumlardır. Ruslar tohumlarını gayet ucuz fiatla satmakla beraber, halkın anlayan kısmı tohumlarda iyi evsaf aradıklarından Bulgar ve Türk tohumları az müteessir olmaktadır. Görülüyor ki biz, tohumların evsafını yükseltmek mecburiyetindeyiz. Yahut esasen yüksek olan evsafını İranlılara yakından tanıtmak mecburiyetindiz.

İranda ipekli kumaşlar, ıtriyat, kolonya, zeytin ve zeytinyağı, tuvalet ve çamaşır sabunu, pastırma, sucuk, tıbbî müstahzarat, aşılar, kinin ve saire, likör, bilhassa müskirat inhisarının likörleri, tütün inhisarının yüksek ve münevver sınıf için lüks sigaraları ve tütünleri satılabilir.

Fakat her müteşebbisin ayrı ayrı ve münferiden mal gönderip müşteri bulması müşküldür. İstanbulda İranlılarla müştereken ticarî şirketler vücude getirerek, mallarımızın satışma çalışmak faydalı bir iş olur.

Buna mukabil bizim de İrandan alabileceğimiz bir çok eşya vardır.

İranla umumî ithalât ve ihracatımızı gösteren bir endeks ele almak lâzım gelirse, ticaretimizin aleyhimize inkişaf ettiği görülür. Çok sağlam ve esaslı istatistiklere nazaran, evvelce İranla münasebatı iktısadiye ve ticariyede bulunan memleketler göz önüne getirilince; bizim derecemiz altıncı iken, bugün derecemiz on sekize düşmüştür.

Bunun bir çok sebepleri vardır. Birinci sebep, iktısadî teşkilâtsızlıktır. Mühim bir sebebi de, Trabzon transit hattının ehemmiyetini kaybetmesinde görüyorum. 45 bin tona kadar mal sevkedilebilen bu hattan sekiz sene evvel sekiz bin ton mal gönderilmişti. Halbuki, şimdi bu mikdar bin altı yüz tona düşmüştür. Maamafih hükûmet transit yolunun tamirine devam etmektedir.

— İranda nafia işleri ne haldedir?

— İranda Bahri hazer ve Basra körfezinden iptidar etmek üzere şimendifer inşa siyaseti devam etmektedir. Bunun için hükûmet şeker ve çay gibi bir kaç ithalât maddesi üzerine resim koyarak bunlardan aldığı parayı demiryolu inşasına karşılık tutmuştur. Bu resimlerden senevî altı, yedi milyon tümen raddelerinde para terakküm etmekte ve münhasıran yol inşasına sarfolunmaktadır.

Tahrada da imar faaliyeti devam etmektedir. Su, kanalizasyon, elektrik, şose ve saire gibi inşaata devam edilmekle beraber, resmî ve gayrıresmî bir çok mebanî de inşa edilmektedir.

— İranın iktısadî siyaseti nedir?

— Kontenjan sisteminden daha sıkı bir sistem dahilide çalışmaktadırlar. İktısadî siyasetleri de çok millî ve himayekârdır. Ticareti hariciyeleri lehlerinedir. Fakat bunun içinde petrol, English-Persian petrol şirketinin petrol satışı da dahildir. Bunu dahil etmezsek, iş değişebilir. Fakat İranlılar bunu umumî bütçelerine karıştırmamaktadırlar. İranın bütçesi, müstakil bütçeler hariç olmak üzere, bizim paramızla yetmiş milyona kariptir.

— Rusyadan geçerken nasıl karşılandınız?

— Batumdan itibaren çok misafirperverlik gördük. Rusyadan geçerken, ihtilâl ve inkılâbımızın bidayetlerinde ve en müşkül zamanlarımızda yakından görmüş olduğum sıcak dostluğun hâlâ devam etmekte ve hattâ gittikçe fazlalaşmakta olduğunu gördüm. Ruslar ilân ettikleri programları üzerinde geceli, gündüzlü çalışmaktadırlar.

Yeni şubeler Açılacak

(Başı 1 inci sahifede)

Geçenlerde tafsilâtile yazmıştık: İş Bankasının memleket dahilindeki şubelerinin adedi kırk üçü bulmuştur. Banka, memleket dahilinde daha bir kaç şube açmak için tetkikat yaptırmaktadır. Şimdi hariçte bir kaç şube açmak tasavvuru vardır. Bu meyanda Hamburgta İskenderyede birer şubesi açılması mukarrer ve Tebrizde bir şube açılması mutasavverdir. Fakat bu şubeler ilkbahardan evvel açılacak değildir.

Bağdatta ve Suriyede birer şube açılması mukarrer ise de, bunların da açılması tetkikatın bitmesine ve bu tetkikatın müsbet bir netice vermesine bağlıdır.

Türkiye - İsveç Adlî muahedesi

CENEVRE, 19. A. A. — "Hususî muhabirimizden:

Türkiye ile İsveç arasında tanzim edilen adlî uzlaşma ve hakem muahedesi hariciye Vekili Dr. Tevfik Rüştü Beyle İsveç hariciye nazırı Baron Ramel tarafından imzalanmıştır. Bu münasebetle iki devlet adamı arasında Türkiye-İsveç dostane münasebetlerini teyit edecek sözler teati edilmiştir. İmza merasiminde İsveçin Ankara sefiri cenapları da hazır bulunmuştur.

GRİPE karşı ASPİRİN komprimeleri BAYER kullanınız.

Taklitlerden sakınınız.

HASAN ZEYTİNYAĞI: Türkiyenin ve bütün dünyanın en leziz ve en nefis yağıdır. Hastalıklarda içilir. Yemeklerde ve salatalrada lezzetine payan yoktur.

Nefis ipekli kumaşlar

İş Bankası'nın tesis Ettiği büyük ipek Kumaş fabrikası pek Yakında mamulâtını Piyasaya çıkaracaktır.

İPEKİŞ

Kumbara Sahipleri..

1 mart tarihine kadar tediyatınız yekûnu:

Asgarî **5 Lira** Olmalıdır

Asgarî 5 lira tediyatı olan Bütün kumbara sahipleri

2500 lira mükâfatlı

1 nisan kur'asına iştirak edecektir

Türkiye İş Bankası

LEİPZİG SERGİSİ İÇİN MECCANİ SEYAHAT

LEİPZİG 1932 İLKBAHAR SERGİSİ

Tafsilât başlıca seyahat acentaları, İstanbul'daki Fahrî mümessili: Mühendis H. ZECKSER Agopyan Han Galata, Tel. B. O. 163 Posta kutusu: Galata, 76 telgraf adresi: ZECKSER İstanbul. 6 ilâ 12 Mart 932 de nümunelikler sergisi - 6 ilâ 16 Mart 932 de büyük fennî ve inşaat sergisi - 6 ilâ 9 Mart 1932 mensucat sergisi - 6 ilâ 10 Mart 1932 de spor Levazımatı ve mefruşat sergisi.

Baş ve dış agrılarına, alamı asabiyeye, romatizma kırıklıklara ve GRIPE karşı

KAŞE

NEOKALMİNA

nafi bir devadır.

Hanımefendilere müjde!

Kadınların aybaşı sancılarını tehlikesiz izale eder. Her eczahanede satılır

Galatasaray Lisesi Müdürlüğünden:

Mektebimiz talebesinin Mart 1932 üçüncü taksit ders ücretlerinin tahsiline 25 şubattan itibaren başlanılacak ve bu muamele Martın ilk haftasına kadar devam edecektir. Ücretlerin tayin edilen şu müddet zarfında verilmesi lüzumu ilân olunur. (547)

Samsun Defterdarlığından:

Mahallesi	Sokağı	Cinsi	No. sı	Muhammen kıymeti Lira
Meyde	Hükûmet caddesi	Fevkanî odalar ve tahtanî iki bap mağaza ve iki bap depoyu müştemil kâğir hane.	117 ilâ 123, 1-3	14000

Evsafı balâda yazılan kâğir binanın mülkiyeti bedeli sekiz sene ve sekiz müsavî taksitte ödenmek şartile kapalı zarfla bir ay müddetle müzayedeye çıkarılmıştır. Taliplerin 23 Şubat 932 tarihine müsadif salı günü saat 15 te muracaatları. (463)

Nafia vekâletinden:

İki yüz bin adet rabıt bulonu kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Münakasa 10-4-932 tarihine müsadif pazar günü saat 15 te Ankarada Nafia Vekâleti binasında yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve müvakkat teminatlarile Ticaret Odası vesikalarını ayni gün ve satte münakasa komisyonuna vermeleri lâzımdır. Taliplerin münakasa şartnamesini iki lira mukabilinde Ankarada Demiryollar İnşaat dairesinden, İstanbulda Haydarpaşa Liman İşleri Müdürlüğünden tedarik edebilirler. (512)

Pertevniyal vakfından:

Şişlide İzzetpaşa so. Valde apartmanının 8 No. dairesi	1 sene	müddetle
Köprübaşında Valde hanı tahtında 9 No. eczahane	3 „	„
„ „ „ hanında 6-1 No. odalar	3 „	„
„ „ „ hanı Helvacı so. 26 No. mağaza	1 „	„
„ „ „ hanı derununda 7 No. oda	1 „	„
„ „ „ hanı derununda 16-17 No. mağaza	3 „	„

Balâda muharrer emlâk yirmi gün müddetle ve alenî müzayedeye konulmuştur. Hizalarında gösterilen müddet ile isticara talip olanların müzayede günü olan Şubatın 27 ci cumartesi günü saat 16 ya kadar İstanbul Evkaf müdiriyetinde Pertevniyal Vakfı idaresine veya Encümene müracaat etmeleri. (432)

Adliye vekâleti Adlî Tıp işleri Umum müdürlüğünden:

Mork şubesinde cesetleri teşhir ve muhafaza için yaptırılacak soğuk hava cihazı 25 gün müddetle münakasaya konmuştur. İzahat ve tafsilât almmak ve bu baptaki münakasa şartnamesini okumak istiyen taliplerin ihale günü olan 10 Mart 932 tarihine kadar her gün saat 12 den 14 te kadar soğuk çeşmede Adlî Tıp İşleri Umum Müdürlüğüne müracaatları. (557)

Büyük Tayyare Piyangosu

12.ci TERTİP 2.ci KEŞİDE

11 Mart 1932 dedir

Büyük ikramiye: 35,000 liradır

Ayrıca bir de 20,000 liralık mükâfat

Devlet Demiryolları idaresi ilânları

Konya - Yenice hattının 305+900 ve 311 inci kilometrelerindeki taş ocaklarından çıkarılacak dörder bin metre mik'abı balastın ihraciyesinin kapalı zarfla münakasası 12 Mart 932 cumartesi günü saat 15 te Ankarada İdare merkezinde yapılacaktır.

Tafsilât Ankara, Haydarpaşa ve Konya veznelerinde ikişer lira mukabilinde satılan şartnamelerde yazılıdır. (579)

Istanbul Deniz Levazım Satınalma komisyonundan:

Kilo		
2800	Süt	) Açık münakasası 28 Şubat 1932 Pa
12000	Kâse yoğurt)	zar günü saat 11 de.

Gölcük deniz hastahanesinde tedavi olunan hastaların mayıs 932 gayesine kadar ihtiyacı olan yukarıda mikdarı yazılı süt ve yoğurdun hizasındaki gün ve saatte açık münakasası icra olunacağından talip olanların münakasa günü ve saatinde muvakkat teminatlarile birlikte Kasımpaşada Deniz Levazım Satmalma komisyonuna müracaatları. Arzu edenler şartnamesini hergün Kasımpaşada Deniz Levazımı Satmalma komisyonunda ve İzmitte Üssübahrî kumandanlığı müdürlüğünden talep edebilirler (437)

M. M. V. Hava Müsteşarlığından:

İyi İngilizce bilen ve konuşan bir mütercime ihtiyaç vardır. Ayda (100-150) lira ücret verilecek ve Kayseri de Tercümanlık ta ve İngilzce Türkçe muhaberatı yekdiğerine çevirmek vazifelerinde istihdam edilecektir. Taliplerin Devlet hizmetinde istihdamma bir hali olmadığını gösterir Polis vesikalarını ve sıhhat raporunu, evvelce istihdam edildiği mahallerden hüsnühal şahadetnamesinin ve iki sene zarfında askerlikle alâkası olmadığına dair vesikalarını ve muvazzah adresile bir kıt'a fotoğrafını istidasma ilişik olarak Millî Müdafaa Vekâleti Hava Müsteşarlığma müracaat edilmesi. (562)

Galata ithalât gümrüğü müdürlüğünden:

Kap.	Marka	No.	Safi kilo	
1 balot	M S	9629	21	Müstamel pam. iç çamaşırı
4 sandık	HLC	1454-57	198	Asitborik (sanayide kullanılacak)
2 paket	H	5-6	23	Duvar kâğıdı
1 paket	P L	5	3	Müstamel yün ve ipek elbise
34 bağ	N S	1-34	2074	Kendir halat, ip.
6 S.	J S	bilâ	584	Resimli sargılık kâğıt.
1 S.	F K	115		Pirinç yaldızlı kalem
6 S.	M. P.	muhtelif	650	Boyalı pam. ipliği No. 24
1 paket	bilâ		8	Müstahzaratı tıbbiye

Balâde evsafı yazılı eşya 15-2-932 tarihinden itibaren 20 gün müddetle bilmüzayede satılacaktır. Taliplerin 6-3-932 pazar günü saat 14 te satış komisyonuna müracaatları (538)

Nafia vekâletinden:

150 ton yerli çimento pazarlıkla mübayaa edilecektir. Pazarlık 2-3-932 tarihinde çarşamba günü saat 15 te Ankarada Nafia vekâleti müsteşarlık makammda yapılacaktır.

Pazarlığa iştirak edeceklerin iki yüz seksen beş liralık teminatı muvakkate ve ticaret odası vesikalarile birlikte aynı gün ve saatte komisyonda bulunmaları lâzımdır.

Talipler, şartnameleri İstanbul'da Haydarpaşa İnşaat tesellüm ve muayene memurluğuna ve Ankarada Nafia vekâleti malzeme dairesine müracaatla görebilirler. (598)

Milliyet Matbaası

NEFİS VE SERİ SÜRETTE

Her nevi evrakı matbua tab'ını deruhte eder. Notere ait bilcümle evrak, mektupluk kâğıt, zarf, kartvizit, muhtıra, reçete ve faturalar renkli olarak el ve duvar ilânları yapılır. Fiatlar mutedildir.

ADRES: *Ankara caddesi dairei mahsusa*

Telefon: 24310 - 24318 - 24319

BONO

Alır, Satar, ipotek yapar.

Emlâk ve arazi almak ve satmak, alınmış ve alınacakların bonolarla bedellerini ödemek veçok menfaatli bir surette her hangi mahal ve şekilde muamele yapılır. Balıkpazar, Maksudiye Han No 35. Uğurlu Zade M. Derviş; Tel. 23397. Telgraf ad. Maksudiye Han Uğurlu..

3 üncü Kolordu ilânları

1. N.

Adet

50 Sırlı berber leğeni
100 Berber bileği kayışı
100 Berber bileği taşı
100 Berber önlüğü
100 Berber havlusu

2. N.

Adet

100 Sırlı ve kapaklı su havlusu
1000 Sırlı ve kapaklı tükürük hokkası.

3. N.

Adet

200 Ustura
50 Et makinesi (Ma yedek)
200 Et bıçağı
50 Çamaşır ütüsü

4. N.

Adet

250 Lâke karyola

Balâda muharrer ve dört kalemde yazılı eşya hastaneler ihtiyacı için alenî münakasa usulile mübayaa ve ihaleleri 5-3-932 cumartesi günü 1. N.ı liste saat 14,5 ta iki N. ı liste 15 te 3. N. ı liste 15,5 ta ve 4. N. ı liste 16 da münakasarı icra kılmacaktır. Taliplerin şartnamesini almak ve nümunelerini görmek üzere Kom. a müracaatları ve münakasaya iştirak edenlerin vakti muayyeninde Kom.a müracaatları.

(75) (504)

* * *

K. O. Merkez kıt'alarının yemeklik odun ihtiyacı alenî münakasa ile satın alınacaktır. İhalesi 29-2-932 pazartesi günü saat 15 te komisyonumuzda yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini almak üzere her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin de vakti muayyeninde komisyonumuza müracaatları.

(72) (490)

SEYRİSEFAİN

Merkez acenta: Galata Köprü başı B. 2362. Şube A. Sirkeci Mühürdarzade han 2. 3740.

İZMİR - PİRE - İSKENDERİYE POSTASI

(EGE) 23 Şubat Salı 11 de Galata Rıhtımından kalkar.

Doktor

Hafız Cemal

Dahiliye hastalıkları mütehassısı

Cumadan maada hergün öğleden sonra saat (2,30 dan 5e) kadar İstanbulda Divanyolunda 118 numaralı hususî dairesinde dahilî hastalıkları muayene ve tedavi eder. Telefon: İstanbul 22398. Sıra numarasını beklememek isteyenler, kabineye müracaatla veya telefonla randevu almalıdırlar.

MAMA

Dr. Hakkı Şinasi

Yavrunuzun en sıhhî gıdasıdır.

MİLLİYET MATBAASI